

แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 :

สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557) มีวัตถุประสงค์หลักคือ

1) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่

2) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพ ด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

การดำเนินโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีขั้นตอนการดำเนินงานหลักประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลกลุ่มจังหวัดก่อนการลงพื้นที่ : ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ก่อนทำการนัดหมายเพื่อนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 นัดหมายลงพื้นที่ : ดำเนินการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของกลุ่มจังหวัด โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ที่ปรึกษานิเทศทีมที่ปรึกษาจังหวัด และสถิติจังหวัดในการเตรียมความพร้อมทั้งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และจัดเตรียมเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) : นำเสนอผลการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ที่ได้กำหนดเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของกลุ่มจังหวัด พร้อมขอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และกำหนดนัดหมายการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด : จัดเตรียมเนื้อหาการประชุม คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ โดยมีเรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณาสำคัญ คือ การรับร่างแผนพัฒนาสถิติ ระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด พร้อมแผนผังรายการสถิติทางการที่แสดงชุดข้อมูล ตามห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นยุทธศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนา การจัดเก็บข้อมูล (Data Gap Analysis) และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด : ดำเนินการจัดทำ รายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด ให้สมบูรณ์และเป็นไปตามมติที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญ จำเป็น ที่สนับสนุน การดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ต่อไป

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ คาดว่าประโยชน์ที่กลุ่มจังหวัดจะได้รับ คือ

- ยกระดับคุณภาพข้อมูลเพื่อการตัดสินใจระดับกลุ่มจังหวัดให้มีมาตรฐานทางวิชาการ
- สร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัด และสำนักงานสถิติจังหวัด
- สนับสนุนการรายงานการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และ สำนักงานจังหวัด

ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม) ได้ดำเนินงานครบทั้ง 5 ขั้นตอนแล้ว โดยมีสรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่ม จังหวัดทั้ง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำไปสู่การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) และจัดทำ แผนผังสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมผลวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาข้อมูล (Data Gap Analysis) ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุน โดยเลือกศึกษา ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “ไม้ผลและประมง” ซึ่งมีรายการสถิติ ทางการรวมจำนวน 22 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ และรายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 10 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวชายทะเลและ เชิงวัฒนธรรม” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 16 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการ จัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล 4 รายการ และ รายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเลือก ศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล” ซึ่งมีรายการสถิติ ทางการรวมจำนวน 12 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ ไม่มี รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล และรายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ

คำนำ

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (3) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน โดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2557 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินงาน “โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด” ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2556) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการนโยบายบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีนโยบายให้กลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์ที่เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่นำการพัฒนาสังคมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการการบูรณาการข้อมูล การทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ที่มีความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก รายงานฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานกลุ่มจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก - ข
คำนำ	
อภิธานศัพท์	i - iv
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัด	3
บทที่ 2 : ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด	5
2.2 ศักยภาพสำคัญของกลุ่มจังหวัด	5
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และตัวชี้วัด	16
2.4 ผลกระทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	17
บทที่ 3 : ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	
3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	23
3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	32
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	41
บทที่ 4 : บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ	
4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ในปัจจุบัน	47
4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต	50
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	
ภาคผนวก ข : รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata : OS Metadata)	
ภาคผนวก ค : CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	
- ประมวลผลการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม	17
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	47
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	48
แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	49

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1 :	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2554	6
ตารางที่ 2 :	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2555	7
ตารางที่ 3 :	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดจากสาขาการเกษตร (การประมง) ปี พ.ศ. 2554	8
ตารางที่ 4 :	จำนวนโรงงานและแรงงานภาคอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2554	9
ตารางที่ 5 :	จำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2553 - 2554	10
ตารางที่ 6 :	จำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2551 - 2554	11
ตารางที่ 7 :	ค่าเฉลี่ยคะแนน O-NET ของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2553	12
ตารางที่ 8 :	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ มิติสุขภาพอนามัย ปี พ.ศ. 2554	12
ตารางที่ 9 :	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ มิติความมั่นคงส่วนบุคคล ปี พ.ศ. 2554	13
ตารางที่ 10 :	ลักษณะของดินในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	13
ตารางที่ 11 :	เนื้อที่ป่าไม้ แยกรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2554	15
ตารางที่ 12 :	เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	19
ตารางที่ 13 :	ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	20
ตารางที่ 14 :	ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนพัฒนาฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	21
ตารางที่ 15 :	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	23
ตารางที่ 16 :	แผนผังรายการสถิติทางการ “ไม้ผลและประมง”	25
ตารางที่ 17 :	สรุปสถานะรายการสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”	30
ตารางที่ 18 :	รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”	30
ตารางที่ 19 :	รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”	31
ตารางที่ 20 :	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	32
ตารางที่ 21 :	แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวทะเลและเชิงวัฒนธรรม”	34
ตารางที่ 22 :	สรุปสถานะรายการสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวทะเลและเชิงวัฒนธรรม”	39

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 23 : รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”	39
ตารางที่ 24 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”	40
ตารางที่ 25 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	41
ตารางที่ 26 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”	43
ตารางที่ 27 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”	45
ตารางที่ 28 : รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”	45
ตารางที่ 29 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก	53

อภิธานศัพท์

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ (76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด) มีการใช้เครื่องมือและรูปแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ และคำย่อหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การขยายผลการดำเนินงานมีความเข้าใจตรงกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้รวบรวมคำศัพท์และคำย่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน มาให้ความหมาย หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงาน โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด แสดงดังตารางต่อไปนี้

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ ว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลา (Baseline) ที่ต้องดำเนินการด้วย
ผังสถิติทางการ	<p>รายการข้อมูลสถิติที่สำคัญ และจำเป็นที่สามารถตอบสนองสถานการณ์ ยุทธศาสตร์ และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาค หรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณ ในแผนงานและโครงการ โดยผังสถิติทางการ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตารางแผนผังสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชื่อชุดข้อมูล - ตัวชี้วัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ที่เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเภทกิจกรรมและกระบวนการเพื่อกำหนดรายละเอียดของข้อมูล 1.2 รายการสถิติทางการที่สำคัญ พร้อมคุณลักษณะของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลระดับอันดับ (Ordinal Scale) หรือข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale)/ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) 1.3 สถานะการเก็บข้อมูลในปัจจุบันว่ามีการจัดเก็บหรือไม่ 1.4 วิธีการจัดเก็บข้อมูล 1.5 ความถี่ในการจัดเก็บข้อมูล 1.6 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ซึ่งจะมีรายละเอียดสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การผลิต/จัดทำสถิติทางการ เป็นส่วนแรกที่จะแนะนำรายละเอียดกระบวนการจัดทำระเบียบการค้นคว้า เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 ชื่อโครงการ/งาน/ทะเบียน/รายงาน 2.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สสำรวจ ทะเบียน และรายงาน 2.1.3 มาตรฐานการจำแนกข้อมูล 2.1.4 รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูล

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
	<p>2.1.5 ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1.6 ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล</p> <p>2.2 การเผยแพร่สถิติทางการ เป็นส่วนที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของสถิติทางการประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ</p> <p>2.2.1 วิธีการเผยแพร่</p> <p>2.2.2 ความถี่ในการเผยแพร่</p> <p>2.2.3 ระดับการเข้าถึงข้อมูล</p> <p>2.3 สถิติทางการ จะประกอบไปด้วย ชื่อสถิติทางการ ปีที่จัดทำ สาขา หมวดหมู่ รวมถึงวิธีการคำนวณที่ได้มาซึ่งสถิติทางการ (ที่เป็นตัวชี้วัด) โดยในหนึ่งการผลิต อาจมีสถิติทางการมากกว่า 1 รายการสถิติทางการก็ได้</p> <p>2.4 คำนิยามที่สำคัญ</p> <p>2.5 หน่วยงานรับผิดชอบผลิต/จัดทำข้อมูล เพื่อระบุแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลประกอบไปด้วย 7 ส่วน คือ</p> <p>2.5.1 กลุ่ม/ฝ่าย</p> <p>2.5.2 สำนัก/ศูนย์/กอง</p> <p>2.5.3 กรม/หน่วยงาน</p> <p>2.5.4 กระทรวง</p> <p>2.5.5 โทรศัพท์</p> <p>2.5.6 โทรสาร</p> <p>2.5.7 E-mail address</p>
รายการสถิติทางการ	ข้อมูลที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
รายการข้อมูล (Data List)	ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)	การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของจังหวัดว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดได้อย่างไร ซึ่งกลยุทธ์ในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดนั้น จังหวัดสามารถเลือกแนวทางกลยุทธ์ได้หลายรูปแบบ อาทิ ตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่า จากลักษณะพิเศษของจังหวัดนั้นแล้ว จังหวัดจะมีทิศทางอย่างไร มีคู่แข่งหรือไม่ คือจังหวัดใด หรือมีการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบด้านใด (Benchmarking) ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาได้ และจะช่วยในการสร้างการรับรู้ศักยภาพของจังหวัดได้
ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาและส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI)	<p>เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหลายเรื่องและหลายประเด็น ดังนั้นในการศึกษาภายใต้โครงการฯ ที่มีข้อจำกัดด้านเวลานั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยเลือกหัวข้อสำคัญที่มาจากทฤษฎีสถานการณ์ปัจจุบันของด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือเป็นหัวข้อที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดระบุให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องวางแผนป้องกัน แก้ไข และมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ให้พื้นที่ และ/หรือสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้ต่อไป</p>
ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)	<p>เป็นแนวคิดที่แบ่งกิจกรรมภายในองค์กร เป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่องค์กรส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยแต่ละกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) มีส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่าทั่วทั้งองค์กร ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าขององค์กรให้กับลูกค้า ด้วยการเริ่มต้นแยกแยะองค์ประกอบของทรัพยากรต่างๆ จึงมีการกำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับองค์กร</p>
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	<p>เป็นห่วงโซ่มูลค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 14 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่มูลค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่</p>
ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain ยุทธศาสตร์)	<p>การปรับห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปเป็นห่วงโซ่มูลค่าที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในแต่ละประเด็น ซึ่งจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ การจัดทำห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์จะแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้กับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด</p>

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
<p>ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF)</p>	<p>ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องทำให้มีหรือเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือคือ เป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กร จะมีปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก ที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยสู่ความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้รับการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเสมือนเครื่องมือ หรือวิธีการฝึกการแยกแยะและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งดำเนินการให้ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายการประกอบกิจการที่เหนือกว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ</p>
<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI)</p>	<p>ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน หรือ ตัวบ่งชี้สมรรถนะหลัก หรือตัวชี้วัดผลงานหลัก เป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยประเมินผลความสำเร็จขององค์กรได้ชัดเจนมากขึ้น ธุรกิจหลายแห่ง มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานตั้งแต่ระดับองค์กร และแตกลงมาสู่ระดับฝ่าย แผนก ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้ มักจะเป็นเครื่องมือในการบอกว่าหน่วยงานนั้นๆ ทำงานได้ตามเป้าหมายหรือได้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดผลงานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าทำได้ก็หมายความว่าผลงานของหน่วยงานนั้นเป็นที่น่าพอใจ หรือมีผลงานที่ได้มาตรฐาน แต่สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ การที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้นั้น พนักงานในหน่วยงานจะต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้หน่วยงานได้ผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นพนักงานในหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานของพนักงานแต่ละคนว่า ทำงานขนาดไหนจึงจะได้มาตรฐานที่กำหนด หรือสำเร็จตามเป้าหมาย</p>

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพและได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญคือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติ และการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือ ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติ ระดับสาขา และระดับพื้นที่เท่านั้น โดยคณะกรรมการสถิติรายสาขา และพื้นที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา และพื้นที่ ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2554 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่

โดยนำร่องใน 10 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และนครนายก) ผลลัพธ์ที่ได้คือ ชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และในปี พ.ศ. 2556 ได้ขยายการดำเนินการในระดับกลุ่มจังหวัด โดยนำร่องใน 2 กลุ่มจังหวัดคือกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท) ได้ผลลัพธ์คือ ชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ได้ผลลัพธ์คือ ชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป ที่มีความต้องการหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูลเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง และเป็นงานที่มีความสำคัญในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของประเทศสู่ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) เป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานที่ได้มีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2557 จะมีการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการบูรณาการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่คือ คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สถิติจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ด้วยการกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางสถิติ และข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานสถิติจังหวัดและหน่วยงานราชการในภูมิภาค ผ่านการให้คำปรึกษา และแนะนำ (Coaching) ของที่ปรึกษา และอบรมบุคลากรของสำนักงานสถิติจังหวัด 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ให้สามารถบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ และตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ เพื่อการผลิตและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โดยกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ที่ประกอบด้วยจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำผังสถิติทางการของข้อมูลที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัดฉบับนี้ขึ้น เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ออกเป็น 21 สาขา (Sector) ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูล (Verify Data) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ขาดหายแต่มีความสำคัญ และจำเป็น (Data Gap Analysis) ที่ต้องใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัด และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งของภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.2 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศ (ผังสถิติทางการระดับกลุ่มจังหวัด) ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักของกลุ่มจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมถึงวาระแห่งชาติ

1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของประชาชน

1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัดในโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดด้านประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด และศึกษาทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา
กลุ่มจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)
ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 ปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จากแบบมาตรฐาน (Generic
Value Chain : GVC) เป็นรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

1.3.4 กำหนดเป็นความหมายของสถิติทางการตำแหน่งยุทธศาสตร์/ผลิตภัณฑ์
ที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดที่ได้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

1.3.5 ทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา
และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติของแต่ละห่วงโซ่มูลค่าเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีการจัดทำในปัจจุบัน เพื่อจัดทำเป็นร่างผังรายการสถิติทางการ

1.3.6 ประชุมคณะทำงานในระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อการจัดทำผังสถิติทางการระดับ
กลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ เพื่อคัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญ จำเป็น
และเพียงพอต่อการตัดสินใจให้เป็น “สถิติทางการ”

1.3.7 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) พร้อมวิเคราะห์
ความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เลือกจัดทำผังรายการ
สถิติทางการที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจ กับแนวทางการดำเนินการพัฒนาจังหวัด
อัจฉริยะผ่าน 13 แผนงาน เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของจังหวัด และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะ
แนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อไป

1.3.8 จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ที่แสดงชื่อรายการสถิติ ตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บ
ความถี่ในการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บและหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้ สถิติทางการในผังสถิติทางการ
บางรายการอาจจะยังไม่มีผลิตหรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณา
เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป

1.3.9 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนา
ในอนาคต

บทที่ 2

ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.1 - 2.3) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด ศักยภาพในด้านต่างๆ ที่สำคัญ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยรวบรวมและศึกษาทบทวนข้อมูลจากแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)¹ และส่วนที่สอง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.4) เป็นการวิเคราะห์ของทีมที่ปรึกษาฯ เกี่ยวกับความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ประกอบด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่รวมกัน 13,881.754 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มโดยมีชายฝั่งทะเลยาว 359 กิโลเมตร ประกอบด้วยจังหวัดสมุทรสาคร 42 กิโลเมตร จังหวัดสมุทรสงคราม 23 กิโลเมตร จังหวัดเพชรบุรี 82 กิโลเมตร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 212 กิโลเมตร และเป็นปากแม่น้ำสำคัญ 4 สาย ที่ไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทย คือ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำปราณบุรี ด้านทิศตะวันตกในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและภูเขาสูงชันแล้วค่อยลาดต่ำลงมาทางทิศตะวันออกเกิดเป็นสันปันน้ำแบ่งน้ำส่วนหนึ่งไหลลงสู่พม่า และอีกส่วนหนึ่งไหลมาทางทิศตะวันออกเป็นต้นน้ำของแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณบุรี และมีแม่น้ำลำคลองหลายสาย ภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 จึงเหมาะแก่การทำนา ทำสวน ทำนาเกลือ การประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

2.2 ศักยภาพสำคัญของกลุ่มจังหวัด

2.2.1 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ขึ้นอยู่กับภาคการผลิต 4 สาขาหลัก ได้แก่ ภาคเกษตรการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจการประมง ภาคอุตสาหกรรม สาขาการค้าส่งและการค้าปลีก และการบริการ (การท่องเที่ยว)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปี พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Regional Product : GRP) ณ ราคาตลาด เท่ากับ 442,410 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด ณ ราคาคงที่ ลดลงจากปี พ.ศ. 2553 ร้อยละ 1.33 และมีผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดต่อหัวเท่ากับ 253,336 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งเป็นลำดับที่ 4 ของกลุ่มจังหวัดในประเทศไทย

¹ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556.

ตารางที่ 1 : ผลผลิตทั้งหมดรวมของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2554

สาขาการผลิต	ผลผลิตทั้งหมดรวม ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2554 (ล้านบาท)					
	สมุทรสาคร	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	สมุทรสงคราม	ภาคกลางตอนล่าง 2	ภาพรวมประเทศไทย
ภาคเกษตร	15,829	15,046	6,216	1,868	38,961	1,271,524
การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	1,979	11,353	5,606	1,522	20,460	1,168,409
การประมง	13,850	3,693	613	345	18,501	103,115
ภาคนอกเกษตร	229,552	44,210	44,637	15,051	403,450	9,848,994
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	465	459	1,345	54	2,323	366,608
การอุตสาหกรรม	223,938	11,581	14,176	5,475	255,169	3,297,910
การไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	8,247	1,617	1,329	399	11,593	304,693
การก่อสร้าง	4,610	2,321	2,066	751	9,748	281,877
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และของใช้	37,165	7,997	3,803	2,145	51,110	1,630,226
โรงแรม และภัตตาคาร	579	4,514	1,645	96	6,834	338,644
การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	4,452	3,079	2,904	1,332	11,767	743,791
ตัวกลางทางการเงิน	4,730	2,557	2,169	916	10,373	640,996
บริการด้านธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการธุรกิจ	6,026	2,781	2,535	1,005	12,348	741,957
การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	3,742	3,356	6,845	914	14,857	703,436
การศึกษา	1,525	2,443	4,166	1,101	9,234	435,803
การบริการสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	2,773	1,008	1,049	452	5,282	166,112
การบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล	1,250	387	532	383	2,552	186,207
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	49	110	73	28	259	10,734
ผลผลิตทั้งหมดรวม	315,381	59,255	50,856	16,918	442,410	11,120,518
จำนวนประชากร (1,000 คน)	583	487	464	213	1,746	67,597
ผลผลิตทั้งหมดรวมต่อจำนวนประชากร (บาท)	541,155	121,705	109,664	79,456	253,336	164,512

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (อ้างอิงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11) (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 11)

จากข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2554 ข้างต้น พบว่าสาขาการผลิตที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ลำดับแรกคือ ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งมีมูลค่าผลผลิตมวลรวมเท่ากับ 255,169 ล้านบาท โดยมีฐานการผลิตอยู่ที่จังหวัดสมุทรสาคร (มูลค่าผลิตภัณฑ์เท่ากับ 223,938 ล้านบาท) รองลงมา คือ สาขาการขนส่ง ขยายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ฯ ซึ่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เท่ากับ 51,110 ล้านบาท มีฐานการผลิต ขยายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ฯ อยู่ที่จังหวัดสมุทรสาครเช่นกัน ลำดับถัดมา คือ สาขาการเกษตรครอบคลุมการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 20,460 ล้านบาท) และการประมง (มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 18,501 ล้านบาท) โดยมีฐานการผลิตพืชเศรษฐกิจหลักอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และฐานการประมงอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นหลัก ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าวส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดฯ ขาดความสมดุล โดยจังหวัดสมุทรสาครมีเศรษฐกิจเป็นแบบโตเดี่ยว และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่สูงกว่าจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัดฯ อย่างมาก

2.2.2 ศักยภาพด้านการเกษตร

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีพื้นที่ถือครองทั้งสิ้น 8,673,132 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรรวม 3,256,792 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.55 ของพื้นที่ถือครองทั้งหมด โดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีพื้นที่การเกษตรมากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงครามตามลำดับ

ตารางที่ 2 : การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2555

จังหวัด	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)					
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ ไม้ดอก ไม้ประดับ	เนื้อที่ใช้ ประโยชน์ทาง การเกษตรอื่นๆ	รวมเนื้อที่ใช้ ประโยชน์ทาง การเกษตร
เพชรบุรี	351,047	151,646	98,689	5,706	146,003	753,091
ประจวบคีรีขันธ์	47,748	472,470	1,364,606	26,255	196,622	2,107,701
สมุทรสงคราม	3,904	-	121,882	3,892	81,224	210,902
สมุทรสาคร	15,532	-	41,346	8,848	119,372	185,098
กลุ่มจังหวัด	418,231	624,116	1,626,523	44,701	543,221	3,256,792
สัดส่วน/กลุ่มจังหวัด (%)	12.84	19.16	49.94	1.37	16.67	-
ประเทศ	69,985,657	31,149,384	34,907,433	1,394,684	11,809,270	149,246,428
สัดส่วนกลุ่ม/ประเทศ (%)	0.6	2	4.6	3.2	4.6	2.1

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (อ้างอิงในแผนพัฒนาภูมิภาคกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 14)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

สถิติผลผลิตภาคการเกษตรที่สำคัญในปี พ.ศ. 2554 ผลผลิตภาคการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มะพร้าว สับปะรด และมะนาว มีพื้นที่การเกษตรรวมกันทั้งสิ้นประมาณ 2 ล้านไร่ โดยผลผลิตของพืชทั้ง 4 ชนิดนี้มีสัดส่วนสูงมากเมื่อเทียบกับผลผลิตของประเทศ นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดฯ ยังมีผลผลิตการเพาะปลูกกล้วยไม้เพื่อการส่งออก

ข้าว เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีทั้งข้าวนาปี และข้าวนาปรัง ข้าวนาปีปลูกได้เฉพาะในฤดูฝน มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี 375,441 ไร่ ผลผลิต 247,072 ตัน ส่วนข้าวนาปรังมีพื้นที่เพาะปลูก 217,302 ไร่ มีผลผลิต 163,573 ตัน

มะพร้าว เป็นพืชเศรษฐกิจเป็นไม้ผลเพียงชนิดเดียวที่มีการปลูกในพื้นที่ทุกจังหวัด มีพื้นที่ปลูกประมาณ 489,666 ไร่ ให้ผลผลิตทั้งหมด 344,893 ตัน โดยผลผลิตส่วนหนึ่งจะถูกนำส่งโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กะทิ น้ำมันมะพร้าว แวนอ์นมีการเพาะปลูกพื้นที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2550 เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชอื่นทดแทน ประกอบกับมีปัญหาการระบาดของศัตรูพืชส่งผลกระทบต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

สับปะรด เป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัด โดยมีพื้นที่ปลูกจำนวน 293,145 ไร่ ให้ผลผลิตทั้งหมด 962,137 ตัน ทั้งนี้ผลผลิตร้อยละ 80 ส่งโรงงานแปรรูปเพื่อการส่งออกส่วนผลผลิตที่เหลือร้อยละ 20 ใช้บริโภคผลสดภายในประเทศแวนอ์นมีการเพาะปลูกมากขึ้น เนื่องจากรัฐให้การสนับสนุนมากขึ้น

มะนาว เป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่ทำรายได้ให้แก่กลุ่มจังหวัด โดยมีพื้นที่เพาะปลูกมะนาว 50,509 ไร่ ผลผลิตทั้งหมด 84,604 ตัน

กล้วยไม้ เป็นพืชเศรษฐกิจที่เพิ่มระดับความสำคัญทั้งในระดับกลุ่มจังหวัดและในระดับประเทศ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกล้วยไม้เพียง 5,620 ไร่ ให้ผลผลิตสูงถึง 11,679 ตัน

นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องด้วยภูมิประเทศของจังหวัดสมาชิกทุกจังหวัดติดกับทะเลภาคการเกษตรที่จะต้องนำมาวิเคราะห์นอกเหนือจากการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจแล้วนั้น คือ **การประมง** โดยกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีมูลค่าการผลิตสาขาประมงในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 18,501 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.18 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ แต่คิดเป็นร้อยละ 17.94 ของมูลค่าการผลิตสาขาประมงของประเทศในช่วงปีเดียวกัน

ตารางที่ 3 : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดจากสาขาการเกษตร (การประมง) ปี พ.ศ. 2554

จังหวัด	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมปี พ.ศ. 2554 (ล้านบาท)	มูลค่าการผลิตสาขาประมงปี พ.ศ. 2554 (ล้านบาท)	% ภาคการประมงต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
สมุทรสาคร	315,381	13,850	4.39
สมุทรสงคราม	16,918	345	2.03
เพชรบุรี	50,856	613	1.2
ประจวบคีรีขันธ์	59,255	3,693	6.23
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	442,410	18,501	4.18
ภาพรวมประเทศไทย	11,120,58	103,115	0.92
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดต่อประเทศไทย (%)	3.97	17.94	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (อ้างอิงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 17)

2.2.3 ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม

โรงงานและแรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นส่วนใหญ่ และจังหวัดสมุทรสาครยังมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมสูง และในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พบว่าแรงงานภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 10 ของทั้งประเทศ และมีร้อยละการเติบโตของมูลค่าเงินลงทุนในภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

จากข้อมูลปี พ.ศ. 2554 (เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2553) พบว่ากลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 เป็น 7,305 โรงงาน มีแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เป็น 370,427 คน และมีจำนวนเงินทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 เป็น 280,117 ล้านบาท โดยการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4 : จำนวนโรงงานและแรงงานภาคอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2554

จังหวัด	โรงงาน ปี 2554		แรงงาน ปี 2554		เงินลงทุน ปี 2554	
	จำนวนโรง	เติบโต (ร้อยละ)	จำนวนคน	เติบโต (ร้อยละ)	ล้านบาท	เติบโต (ร้อยละ)
สมุทรสาคร	5,723	+5.8	317,775	+2.7	203,952	+9.9
เพชรบุรี	664	+2.6	20,087	+0.1	30,285	+8.8
ประจวบคีรีขันธ์	654	+3.0	21,360	-7.9	33,924	+2.0
สมุทรสงคราม	264	-1.9	7,489	+2.4	5,517	+10.0
ภาคกลางตอนล่าง 2	7,305	+2.9	370,427	+2.0	280,117	+7.6
รวมทั้งประเทศ	129,617	+2.3	3,832,090	+2.3	4,864,018	+6.4
สัดส่วนกลุ่มจังหวัด/ ทั้งประเทศ	5%		10%		6%	

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, รวบรวมโดย สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 14)

2.2.4 ด้านอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 นั้น ถือได้ว่าเป็นขีดความสามารถที่มีความก้าวหน้าขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นผลมาจากพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรด้านวิถีชุมชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ที่สามารถดึงดูด และสามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเรื่อยมา โดยในปี พ.ศ. 2554 จำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 18.31 (หรือเพิ่มขึ้น 1,493,539 คน) เป็น 9,650,613 คน

ตารางที่ 5 : จำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2553 - 2554

จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	ปี 2553	ปี 2554	ส่วนต่าง	%เปลี่ยนแปลง
เพชรบุรี (ชะอำ)	4,543,673	4,949,167	+405,494	+8.92
ประจวบคีรีขันธ์ (หัวหิน)	2,448,176	3,080,614	632,428	+25.83
สมุทรสงคราม	716,893	802,052	+85,159	+82.63
สมุทรสาคร	448,332	818,780	+370,448	+11.88
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	8,157,074	9,650,613	+1,493,539	+18.31
รวมทั้งประเทศ	138,458,514	152,408,198	+13,949,684	+10.07
สัดส่วนของกลุ่มจังหวัด/ประเทศ	5.89%	6.33%	0.44%	-

ที่มา : สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว รวบรวมโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (อ้างถึงในแผนพัฒนาภูมิภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 1 หน้า 19)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

ศักยภาพดังกล่าวสามารถสะท้อนได้จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักในสถานตากอากาศต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 โดยในภาพรวมจังหวัดต่างๆ ภายในกลุ่มยังมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจังหวัดเพชรบุรีมีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีอัตราการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ประทับใจในเส้นทางท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของชุมชนประกอบกับตำแหน่งที่ตั้งที่อยู่ใกล้เมืองหลวง ทำให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ติดอันดับแรกๆ ของสถานที่ตากอากาศสำหรับชาวกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2.2.5 ศักยภาพด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

2.2.5.1 ประชากรและแรงงาน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีประชากรรวม 1,688,778 คน ชาย 824,227 คน หญิง 864,551 คน จำนวนครัวเรือน 700,326 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2555) ประชากรมีลักษณะผสมผสานมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่หลากหลาย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2551 - 2554 พบว่าจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นสูงสุด (ร้อยละ 2.97) เป็น 499,097 คนในปี พ.ศ. 2554 ในขณะที่จังหวัดสมุทรสงครามมีจำนวนประชากรในพื้นที่ลดลงร้อยละ 0.10 เหลือ 193,925 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

ตารางที่ 6 : จำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2551 - 2554

จังหวัด	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
ประจวบคีรีขันธ์	500,378	504,063	509,134	513,846	0.90
สมุทรสาคร	478,146	484,606	491,887	499,097	2.97
เพชรบุรี	458,975	461,239	464,033	466,949	0.44
สมุทรสงคราม	194,054	193,647	194,057	193,925	-0.10
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	1,631,553	1,643,555	1,659,111	1,673,817	1.23

ที่มา : กรมการปกครอง (อ้างอิงในแผนพัฒนาภูมิภาคกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 24)

เรื่องแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 นั้น กิจการที่มีความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวมากที่สุด คือ กิจการด้านการประมงทะเล กิจการต่อเนื่องประมงและก่อสร้างตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2552 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เห็นชอบให้คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา ที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไปขึ้นทะเบียนและขออนุญาตทำงานได้ทั้งหมดแรงงานส่วนใหญ่จะอยู่ในกิจการต่อเนื่องประมงทะเลมากที่สุด รองลงมาคือประมงทะเล ซึ่งแรงงานพม่าจะมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ลาว และกัมพูชาตามลำดับ

(1) แรงงานต่างด้าวในกลุ่มจังหวัดฯ ในแต่ละปีมีจำนวนขึ้นลงในแต่ละจังหวัดต่างกันไป สาเหตุที่แรงงานต่างด้าวขอใบอนุญาตทำงานลดลงเนื่องจากค่าแรง เช่น จังหวัดสมุทรสาครมีค่าแรงขั้นต่ำสูงกว่าจังหวัดสมุทรสงคราม แรงงานต่างด้าวบางส่วนก็เคลื่อนย้ายไปทำงานในจังหวัดอื่นๆ

(2) กิจการประมงนายจ้างนำแรงงานต่างด้าวไปขอรับใบอนุญาตทำงานที่จังหวัดอื่น เนื่องจากเรือไปจับปลาบริเวณจังหวัดอื่นๆ เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดตราด เป็นต้น

(3) มีข้อจำกัดที่กำหนดให้แรงงานต่างด้าวจะขอรับใบอนุญาตทำงานต้องมี ทร. 38/1 ทำให้แรงงานต่างด้าวกลับประเทศชั่วคราว เมื่อกลับมาแล้วไม่สามารถขออนุญาตทำงานได้อีก

(4) กิจการประมงมีการทำงานไม่ตลอดทั้งปีและแรงงานต่างด้าวอยู่ในเรือตลอดระยะเวลาที่ทำงาน นายจ้างจึงไม่เห็นประโยชน์ในการอนุญาตให้ถูกต้อง

(5) แรงงานต่างด้าวที่ทำงานอยู่เมื่อคุ้นเคยกับพื้นที่และปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตคนไทยได้หลบหนีไปทำงานประกอบอาชีพอิสระในการเก็บหอยและนำไปขายส่งให้กับคนไทย ซึ่งเป็นการทำงานที่ทำให้คนไทยมีความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น เพราะเป็นงานสกปรกและลำบาก จึงได้รับการสนับสนุนทางอ้อมจากคนไทยในการสั่งซื้อและหาประโยชน์ในการสร้างที่พักเพื่อให้เช่าหารายได้

2.2.5.2 การศึกษา

จากค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ในปี พ.ศ. 2553 ทั้ง 3 ระดับชั้นการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งทดสอบใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพเทคโนโลยี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ ยกเว้นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนน O-NET สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย

ตารางที่ 7 : ค่าเฉลี่ยคะแนน O-NET ของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2553

พื้นที่	ประถมศึกษา (คะแนน)	มัธยมต้น (คะแนน)	มัธยมปลาย (คะแนน)
สมุทรสาคร	40.22	37.64	37.93
สมุทรสงคราม	41.59	39.24	39.11
เพชรบุรี	40.54	37.47	37.85
ประจวบคีรีขันธ์	39.58	37.39	36.88
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	40.48	37.93	37.94
ประเทศไทย	40.45	37.59	36.68

ที่มา : สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 26)

2.2.5.3 สาธารณสุข

เมื่อพิจารณามิติสุขภาพอนามัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ปี พ.ศ. 2554 พบว่าจังหวัดที่มีอัตราแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (เท่ากับ 29.45 คนต่อประชากร 100,000 คน) มีเพียงจังหวัดสมุทรสาคร เท่านั้นเท่ากับ 38.27 คนต่อประชากร 100,000 คน โดยกลุ่มจังหวัดๆ มีอัตราแพทย์ต่อประชากร 100,000 คนเท่ากับ 26.02 ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 กลับมีอัตราผู้ป่วยเอดส์ และอัตราผู้ป่วยสุขภาพจิตต่อประชากร 100,000 คน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสะท้อนปัจจัยความเสี่ยงด้านสาธารณสุขของกลุ่มจังหวัดๆ

ตารางที่ 8 : ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ มิติสุขภาพอนามัย ปี พ.ศ. 2554

จังหวัด	อัตราแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน	อัตราพยาบาลต่อประชากร 100,000 คน	อัตราผู้ป่วยเอดส์ต่อประชากร 100,000 คน	อัตราผู้ป่วยสุขภาพจิตต่อประชากร 100,000 คน
เพชรบุรี	21.57	212.43	4.81	1,327.52
ประจวบคีรีขันธ์	25.18	161.68	17.09	3,260.14
สมุทรสาคร	38.27	197.43	21.94	1,541.58
สมุทรสงคราม	19.07	273.64	13.39	4,810.52
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	26.02	211.30	14.31	2,734.94
ค่าเฉลี่ยของประเทศ	29.45	190.60	13.99	1,989.68

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อ้างถึงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 35)

2.2.5.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ปัญหาอาชญากรรม)

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 มีจำนวนคดีอาญาทั้ง 5 กลุ่มต่อประชากร 100,000 คนเท่ากับ 1,025.93 คดี สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 756.88 คดี สะท้อนปัจจัยเสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ที่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรสาคร (จำนวน 1,490.70 คดีต่อประชากร 100,000 คน)

ตารางที่ 9 : ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ มิติความมั่นคงส่วนบุคคล ปี พ.ศ. 2554

จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	จำนวนคดีอาญา 5 กลุ่มต่อประชากร 100,000 คน
เพชรบุรี	884.36
ประจวบคีรีขันธ์	715.98
สมุทรสาคร	1,490.70
สมุทรสงคราม	1,012.67
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	1,025.93
ค่าเฉลี่ยของประเทศ	756.88

ที่มา : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อ้างอิงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 36)

2.2.6 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ประกอบด้วย ดิน ป่าไม้ ทะเล และชายฝั่ง ที่มีความสำคัญเชื่อมโยงต่อการประกอบอาชีพต่างๆ ที่สร้างรายได้ให้กับประชากรในพื้นที่ โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมา ประเด็นปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดฯ ที่สำคัญอันดับแรกคือ ปัญหาชายฝั่งทะเลถูกทำลาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การประกอบอาชีพการเกษตร และการท่องเที่ยวด้วย ด้านปัจจัยภายนอกที่ทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น คือ วิกฤตการณ์ภาวะโลกร้อนที่กำลังส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงมิได้

2.2.6.1 ทรัพยากรดิน

ลักษณะของดินในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดฯ มีความหลากหลาย สามารถทำการเกษตรได้หลายรูปแบบ ทั้งทำนา ปลูกพืชไม้ผล พืชไร่ โดยจากข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และป่าไม้

ตารางที่ 10 : ลักษณะของดินในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

จังหวัด	ลักษณะดิน
สมุทรสาครและ สมุทรสงคราม	สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ดินที่มีลักษณะเป็นดินเลน อยู่ในพื้นที่ที่ติดทะเล เนื้อดินเค็มจัด เป็นดินเหนียว โดยทั่วไปจะเป็นพื้นที่สำหรับทำนาเกลือ เพาะเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลากะพง และปลาน้ำกร่อยต่าง ๆ พื้นที่บางส่วนใช้ทำสวนมะพร้าว 2) ดินเหนียวซึ่งมีดินร่วนปน อยู่ในพื้นที่ที่อยู่ไกลจากทะเลออกไป ทั้งที่น้ำทะเลท่วมถึง และท่วมไม่ถึงใช้เป็นที่ทำการเกษตรกรรม ปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก

ตารางที่ 10 : ลักษณะของดินในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ลักษณะดิน
เพชรบุรี	ลักษณะดินของจังหวัดส่วนใหญ่เป็น 1) ดินเหนียวและดินเหนียวปนทรายในพื้นที่บริเวณที่ราบตอนกลางของจังหวัด 2) ดินเหนียวถึงดินร่วนปนกรวดและเศษหินในบริเวณที่ราบสูงทางด้านตะวันตก 3) ดินร่วนเหนียวในบริเวณพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันออก
ประจวบคีรีขันธ์	ลักษณะการเกิดของดินจำแนกได้ ดังนี้ 1) ดินเหนียว-ดินทรายหรือดินทรายในเปลือกหอยทะเลส่วนบริเวณริมชายฝั่งทะเลน้ำทะเลพัดทรายลงมากองไว้ 2) ดินร่วนปนทราย อาจจะมีดินเหนียวเป็นจุดบริเวณที่ราบสองฝั่งน้ำ หรือพื้นที่ที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดกึ่งลาดชัน 3) ดินทราย หรือหินค่อนข้างเป็นทราย พบในบริเวณพื้นที่ใกล้ภูเขา เกิดจากการสลายตัวอยู่กับที่ ของดินเนื้อหยาบ ได้แก่ หิน ทราย หรือหินแกรนิตทำให้เกิดดิน

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (อ้างอิงในแผนพัฒนาภูมิภาคกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 39)

ประเด็นปัญหาที่พบในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ประกอบด้วย ปัญหาดินเค็ม มีปริมาณเกลือโซเดียมมากเกินไป ปัญหาดินเปรี้ยวมีธาตุกำมะถันปะปน ปัญหาดินทรายจัดไม่อุ้มน้ำและแร่ธาตุอาหารต่ำ และปัญหาดินตื้น มีเศษหินและกรวดยากต่อการไถพรวน

2.2.6.2 ทรัพยากรน้ำ

ปัญหาคุณภาพน้ำที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลของจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร มีการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและเป็นเมืองท่าที่สำคัญ จึงเกิดได้รับความสกปรกจากแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านแหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม และพื้นที่การเกษตร ทำให้คุณภาพน้ำบริเวณปากแม่น้ำบางปะกง แม่น้ำเจ้าพระยา และปากแม่น้ำท่าจีน มีค่าไม่เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เนื่องจากมีค่าออกซิเจนละลายเฉลี่ย 1.5 มิลลิกรัมต่อลิตร ปริมาณการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์กำหนด เพื่อการใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงทั้งสองฤดู (ค่าที่กำหนดต้องมีค่าไม่เกิน 1,000 หน่วย) ปริมาณตะกอนแขวนลอยตรวจวัดได้ในระดับสูง โดยเฉพาะบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศตะวันตกของปากแม่น้ำ ช่วงฤดูแล้งตรวจวัดได้ถึง 2,280 มก./ล. ในขณะที่คุณภาพน้ำในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในลักษณะดี ปริมาณของเสียพบมากที่สุดที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาเป็นจังหวัดสมุทรสาคร โดยมาจากภาคเกษตรกรรม และการแปรรูปอาหารต่างๆ

2.2.6.3 ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่รวมกันเท่ากับ 13,881.82 ตารางกิโลเมตร และมีพื้นที่ป่ารวมกันเท่ากับ 5,581.06 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 40.20 หรือกว่าครึ่งของพื้นที่รวมทั้งหมด โดยพื้นที่ป่าส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่เท่ากับ 3,384.21 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ป่าในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่เท่ากับ 2,138.53 ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ ป่าบกมีอยู่ในเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น ส่วนสมุทรสาคร และสมุทรสงครามจะเป็นพื้นที่ป่าชายเลน

ตารางที่ 11 : เนื้อที่ป่าไม้ แยกรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2554

จังหวัด	เนื้อที่จังหวัด (ไร่)	เนื้อที่ป่า (ไร่)	
		ปี พ.ศ. 2553	ปี พ.ศ. 2554
สมุทรสาคร	872.35	38.08	38.08
สมุทรสงคราม	416.71	20.24	20.24
เพชรบุรี	6,225.14	3,384.21	3,384.21
ประจวบคีรีขันธ์	6,367.62	2,138.53	2,138.53
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	13,881.82	5,581.06	5,581.06
รวมทั้งประเทศ	513,115.02	171,374.63	171,585.65
สัดส่วนพื้นที่ป่าของกลุ่มจังหวัด/ประเทศ	2.71%	3.26%	3.25%

ที่มา : กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (อ้างถึงในแผนพัฒนาภูมิภาคกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์), ส่วนที่ 3 หน้า 40)

2.2.6.4 ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

พื้นที่ของทุกจังหวัดติดทะเล มีเส้นทางที่ต่อเนื่องกันในเขตชายฝั่งทะเลอ่าวไทย โดยมีชายฝั่งทะเลยาวรวมกัน 359 กิโลเมตร บริเวณตลอดแนวชายฝั่งมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด และเกิดการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชายฝั่งตามเขตพื้นที่ต่างๆ และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิ แหล่งดูนก นาเกลือ ทะเลโคลน ป่าชายเลน และทะเลที่สวยงาม อย่างไรก็ตามปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลทำให้พื้นที่ทำการเกษตร ป่าชายเลน ถูกทำลาย กลายสภาพเป็นทะเลมากขึ้นทุกปี และยังขาดแนวป้องกันการกัดเซาะรุนแรงสำหรับจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การกัดเซาะชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย เกิดขึ้นในพื้นที่ราบน้ำขึ้นถึง บริเวณป่าชายเลน สำหรับบริเวณหาดทรายส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เขตอุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย จากการสำรวจพบว่าการกัดเซาะชายฝั่งทะเลเกิดขึ้นในทุกจังหวัดรอบอ่าวไทยโดยมีอัตราการกัดเซาะรุนแรงเฉลี่ยมากกว่า 5 เมตรต่อปี (ซึ่งจัดเป็นพื้นที่วิกฤติหรือพื้นที่เร่งด่วน) เกิดขึ้นในพื้นที่ชายฝั่ง 12 จังหวัด คือ จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส ระยะทางรวม 180.9 กิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 10.9 ของแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย นอกจากนี้ ยังพบว่ามี การกัดเซาะระดับปานกลางอัตราเฉลี่ย 1 - 5 เมตรต่อปี (ถือเป็นพื้นที่เสี่ยง) ใน 14 จังหวัด คือ ตรัง จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส ระยะทางรวม 305.1 กิโลเมตร (ประมาณร้อยละ 18.4) ของแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ทั้งนี้ชายฝั่งทะเลบริเวณอ่าวไทยตอนบนตั้งแต่ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จนถึงปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวและมีการกัดเซาะชั้นรุนแรงมากที่สุด บางพื้นที่มีอัตราการกัดเซาะชายฝั่งมากกว่า 25 เมตรต่อปี

2.2.6.5 สิ่งแวดล้อม

สภาพแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดเกิดการเสื่อมโทรมจากการประกอบ การอุตสาหกรรม โดยปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ คือ ปัญหาน้ำเสีย และการกำจัดขยะมูลฝอย แหล่งน้ำ สำคัญที่ใช้ในการทำการเกษตรกรรมมี ลุ่มน้ำสำคัญ 5 แห่ง ประกอบด้วย ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำเพชรบุรี ลุ่มน้ำชายฝั่งตะวันตก ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทั้งนี้จากรายงานสรุปสถานการณ์มลพิษ ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2551 โดยกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ลุ่มน้ำท่าจีน และลุ่มน้ำเพชรบุรี อยู่ในเกณฑ์คุณภาพเสื่อมโทรม

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด

“ฐานเพื่อการลงทุนด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม อาหาร และการท่องเที่ยว”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุน

เป้าประสงค์

- 1) ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น
- 2) สินค้าเกษตรมีคุณภาพปลอดภัยและได้มาตรฐาน

กลยุทธ์

- 1) บริหารจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำให้คงความอุดมสมบูรณ์
- 2) พัฒนาระบบการผลิตและการจัดการสินค้าด้านการเกษตร

ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี

- 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPCP
- 2) ร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP

2. การสร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ

เป้าประสงค์

พื้นที่เศรษฐกิจมีความเชื่อมโยงเป็นระบบ

กลยุทธ์

- 1) เพิ่มศักยภาพทางการค้า การท่องเที่ยวและเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจ
- 2) สร้างความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว กับประเทศ

เพื่อนบ้าน

ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี

- 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
- 2) ร้อยละของอัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว
- 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว

3. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ : การกัดเซาะชายฝั่งทะเลได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม
กลยุทธ์

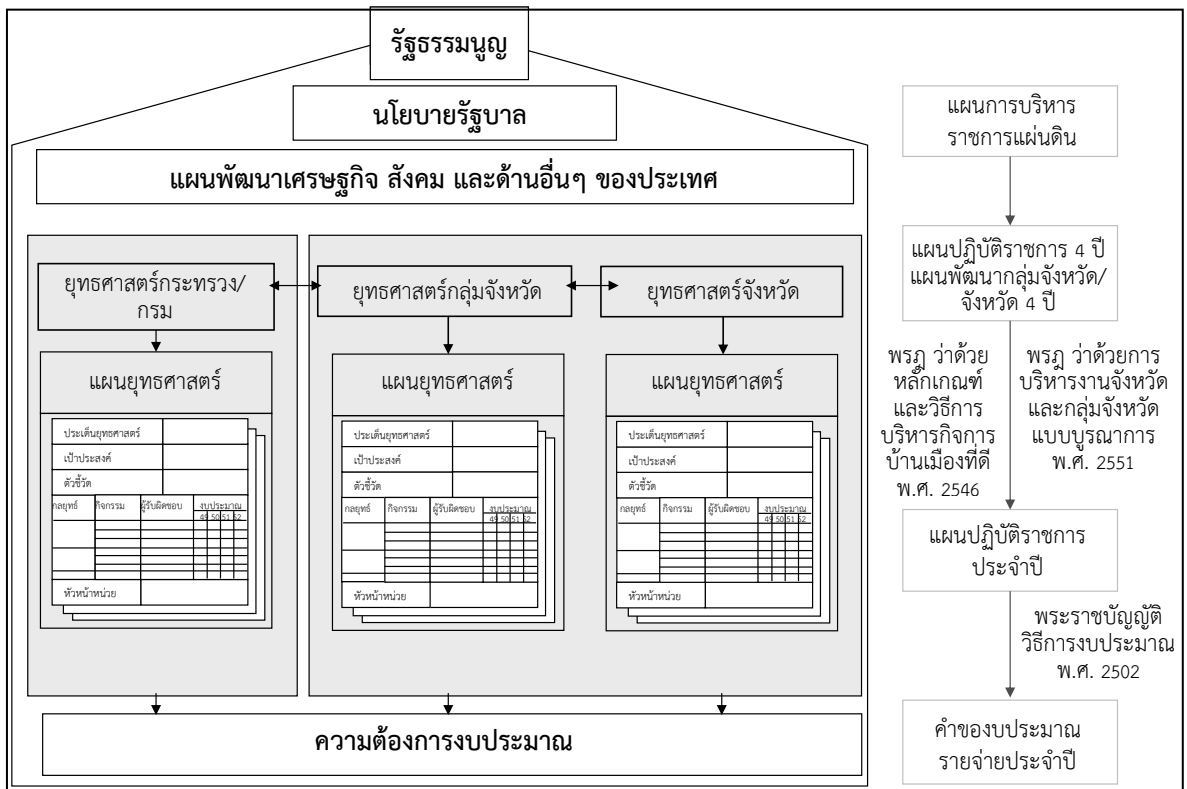
- 1) ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง
- 2) บริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี : ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่การกัดเซาะชายฝั่งทะเล

2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และการแปลงแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีนั้น หนึ่งในกรอบแนวคิดตั้งต้นที่สำคัญยิ่ง คือ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ในช่วงเวลานั้นๆ เนื่องด้วยความสอดคล้องระหว่างทิศทางการพัฒนาพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดโดยแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นกลไกหลักของหน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้นำไปเสนอ เพื่อขอรับรองประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน ดังสามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ที่ได้สรุปข้างต้นนั้น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)” จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการจัดทำ และทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นลำดับแรก โดยภูมิคุ้มกันในกรณีนี้ หมายรวมถึงการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ การเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้า ระดับต่างๆ การสร้างเกราะคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ ดังต่อไปนี้²

(1) การพัฒนาศักยภาพคนไทยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ในระดับชุมชน

(2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการคุ้มครอง ทางสังคมให้มีคุณภาพและครอบคลุมอย่างทั่วถึง

(3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม และธุรกิจเอกชนให้เป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย

(4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้กับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจไทยในตลาดภูมิภาค และตลาดโลก

(5) การส่งเสริมความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่เชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียได้

(6) การเตรียมความพร้อมของไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนา ขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ทักษะแรงงาน และปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับกติกาของอาเซียน

(7) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการใช้ที่ดินเพื่อสนับสนุน ความมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งปรับปรุงกระจายการถือครองที่ดินให้เป็นธรรม

(8) การยกระดับขีดความสามารถของไทยในการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(9) การส่งเสริมการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยยึดหลักการบริหารจัดการ แบบธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไก การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาส เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

อนึ่ง แนวทางการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนา ประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” โดยมีเป้าหมายของแผนฯ รวมถึงตัวชี้วัดการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ดังต่อไปนี้

² สรุปประเด็นโดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบการประชุมวันที่ 30 มี.ค. 2555

ตารางที่ 12 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข - ดัชนีความสงบสุข - สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10 - สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน - สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม - ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน
(2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพที่ดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย - ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม - สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง - จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา - อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ - ดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว
(3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลิตภาพการผลิตรวม - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ - สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำและอากาศ - ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ - สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ 6 ประเด็นหลักดังนี้

(1) **ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม** ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งสนับสนุนการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบ ตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

(3) ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

(4) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ

(5) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ และการเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นต้น

(6) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับกระบวนการทัศน์การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ คณะทำงานที่ปรึกษาจึงได้สรุปความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ รวมถึงตัวชี้วัดภายใต้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 และภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 : ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
(1) การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-
(2) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-
(3) การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุน

ตารางที่ 13 : ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
(4) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่ เศรษฐกิจ
(5) การสร้างความเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจในภูมิภาค	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่ เศรษฐกิจ
(6) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผน 11ฯ ในด้านการสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน และการสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาคผ่านการค้าชายแดน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดฯ มิได้วางยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรม และการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

ตารางที่ 14 : ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
(1) ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน	-ไม่มีตัวชี้วัดสอดคล้อง-
(2) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว	-ไม่มีตัวชี้วัดสอดคล้อง-
(3) คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว	-ไม่มีตัวชี้วัดสอดคล้อง-

ตารางที่ 14 : ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
(4) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเพื่อผลิตภาพการผลิตรวม อันดับ ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPCP - ร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว - ร้อยละของอัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว - ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่การกัดเซาะชายฝั่งทะเล

ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัดฯ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 11 ในส่วนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการยกระดับรายได้ของเกษตรกรในเป้าหมายที่ 1 ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดฯ มิได้กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพน้ำและอากาศไว้ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ แต่ระบุเป้าหมายเรื่องการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นปัญหาหลักของกลุ่มจังหวัดฯ ไว้ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ

บทที่ 3

ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และ/หรือ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) พร้อมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นการเรียบเรียงและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2557

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุน

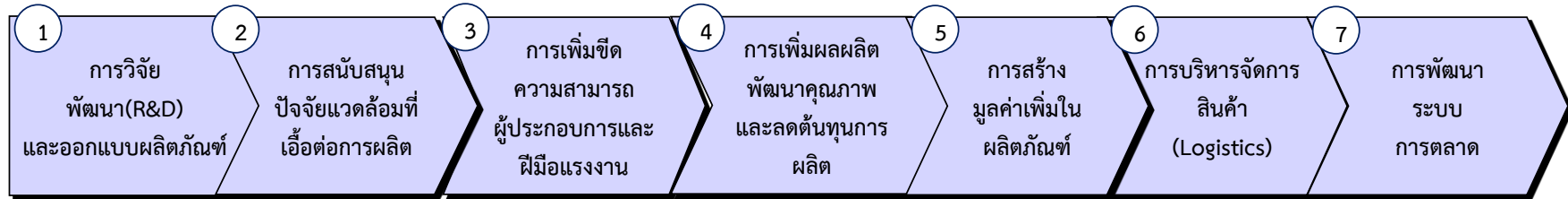
3.1.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “ไม้ผลและประมง”

ตารางที่ 15 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion: PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุน	เศรษฐกิจ -> ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	ไม้ผลและประมง
สรุปเหตุผลสนับสนุน - เป็นสินค้าที่เป็นรายได้หลักของกลุ่มจังหวัดและเป็นอาชีพหลักของประชาชนในกลุ่มจังหวัด		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”

- การวิจัยและพัฒนา (R&D) เทคโนโลยีในการผลิต
- การออกแบบผลิตภัณฑ์ (เชื่อมโยงนักออกแบบอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม)
- การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (สิทธิบัตร/ลิขสิทธิ์)
- การวิจัยความต้องการของผู้บริโภคเพื่อให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่

- พัฒนารฐานข้อมูลการผลิตและการบริโภค
- พัฒนารฐานข้อมูลตลาดและปริมาณการส่งออก
- ราคาตลาดและอัตราแลกเปลี่ยนเงิน
- เงินลงทุนและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- อัตราการแลกเปลี่ยนเงิน (Currency Exchange)
- ภาวะบีบข้งบังคับการส่งออกตามมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศ

- การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการและฝีมือแรงงาน
- การเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจ
- การพัฒนาฝีมือแรงงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- สร้างมาตรฐานการรับรองฝีมือแรงงาน (Skill Certification)
- การส่งเสริมพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
- สร้างและขยายเครือข่ายการผลิต

- การบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบ
- การพัฒนาและควบคุมมาตรฐานกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม
- การเพิ่มผลิตภาพการผลิต (Total Productivity)
- การลดอัตราการสูญเสียในระบบผลิต
- การใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาสร้างมูลค่า
- การลดการใช้พลังงาน
- การผลิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Green Production)

- การยกระดับพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐานสากล
- การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการสร้างตราสินค้าและตรารับรองคุณภาพ (Quality Mark)

- การจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า
- การพัฒนาประสิทธิภาพและลดต้นทุนการขนส่งและกระจายสินค้า
- อัตราการสูญเสียระหว่างขนส่ง
- การลดต้นทุนในการบริหารจัดการและเก็บรักษาสินค้าคงคลัง โดยเฉพาะการสร้างห้องเย็น

- การจำหน่ายสินค้า ทั้งในและต่างประเทศ (ปริมาณการส่งออก)
- การทำการตลาดผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ
- การทำการตลาดกับผู้บริโภค (Consumer Marketing)
- การติดตามผลและประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

CSF ที่เลือก คือ highlight สีม่วง

3.1.2 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”

ตารางที่ 16 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ไม้ผลและประมง”

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม รวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC1 : การวิจัยพัฒนา (R&D)							
CSF 1 การวิจัยและพัฒนา (R&D) เทคโนโลยีในการ ผลิต	KPI 1.1 สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการวิจัย และพัฒนาต่อค่าใช้จ่ายใน การผลิตทั้งหมด	Data 1.1.1 ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาจำแนก ตามประเภทผลผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายใน การวิจัยและพัฒนาพันธุ์กุ้ง พันธุ์ มะพร้าว เป็นต้น	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.เกษตรจังหวัด และ สนง.ประมง จังหวัด	
		Data 1.1.2 ค่าใช้จ่าย/ต้นทุนในการผลิตจำแนก ตามประเภทผลผลิต เช่น ต้นทุนใน การเพาะปลูกมะพร้าว ต้นทุนในการ เพาะเลี้ยงกุ้ง เป็นต้น	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด และ สนง.ประมง จังหวัด	
	KPI 1.2 ผลผลิตการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากการวิจัยและพัฒนา	Data 1.2.1 ผลผลิตต่อไร่จำแนกตามประเภท ผลผลิต	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด และ สนง.ประมง จังหวัด	

ตารางที่ 16 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ไม้ผลและประมง” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC2 : การสนับสนุนปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิต							
CSF 2 พัฒนาฐานข้อมูลการผลิต และการบริโภค	KPI 2.1 ระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุม การผลิตและการบริโภค	Data 2.1.1 ฐานข้อมูลปริมาณการผลิตไม้ผล และสัตว์น้ำจำแนกตามชนิด	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด และ สนง.ประมง จังหวัด	
		Data 2.1.2 ฐานข้อมูลปริมาณ และมูลค่าที่มี การจำหน่ายในตลาดทั้งในและส่งออก จำแนกตามชนิดของไม้ผล และสัตว์น้ำ	มี (ไม่สมบูรณ์)	รายงาน	รายปี	สนง.พาณิชย์ จังหวัด/ศุลกากร	
CSF 3 กฎระเบียบข้อบังคับ การส่งออกตามมาตรฐาน การค้าระหว่างประเทศ	KPI 3.1 กฎระเบียบข้อบังคับการ ส่งออกตามมาตรฐานการค้า ระหว่างประเทศที่สำคัญ และจำเป็น	Data 3.1.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรไม้ผล และประมงที่สำคัญ	มี	รายงาน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด และ สนง.ประมง จังหวัด	
		Data 3.1.2 มาตรฐานสินค้าอาหารแปรรูปที่สำคัญ	มี	รายงาน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	
	KPI 3.2 การลดการถูกกีด กันในการส่งออกไม้ผลและ สินค้าประมง	Data 3.2.1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกจำแนก ตามประเภทและชนิดของผลผลิต	มี (ไม่สมบูรณ์)	รายงาน	รายเดือน	ด่านศุลกากร	
		Data 3.2.2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกที่ถูก กีดกันทางการค้า จำแนกตามประเภท และชนิดของผลผลิต	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.พาณิชย์ จังหวัด/หอการค้า จังหวัด/สมาคมที่ เกี่ยวข้อง	

ตารางที่ 16 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ไม้ผลและประมง” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC3 : การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการและฝีมือแรงงาน							
CSF 4 การพัฒนาขีดความสามารถ ของผู้ประกอบการ	KPI 4.1 ผลิตภาพการผลิตจำแนก ตามประเภทและชนิด	Data 4.1.1 ปริมาณผลผลิตต่อไร่ จำแนกตาม ประเภทและชนิด	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด และประมงจังหวัด	ใช้ข้อมูล เดียวกับ Data 1.2.1
		Data 4.1.2 ราคา และมูลค่าผลผลิต	มี (ไม่สมบูรณ์)	รายงาน	รายปี	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
CSF 5 การส่งเสริม พัฒนา การรวมกลุ่มและเชื่อมโยง อุตสาหกรรม	KPI 5.1 มีการจัดตั้งเครือข่ายวิสาหกิจ (cluster) ที่เข้มแข็ง	Data 5.1.1 จำนวนกลุ่ม cluster ในแต่ละ ประเภท/ชนิดของไม้ผล และสัตว์น้ำ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ภาคเอกชน (หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรม จังหวัด และสมาคม ที่เกี่ยวข้อง)	
		Data 5.1.2 กิจกรรมเชื่อมโยงในแต่ละ cluster เช่น ปริมาณการค้าระหว่างกลุ่ม cluster วัตถุประสงค์ กับกลุ่มแปรรูป เป็นต้น	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ภาคเอกชน (หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรม จังหวัด และสมาคม ที่เกี่ยวข้อง)	
VC4 : การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต							
CSF 6 การพัฒนาและควบคุม มาตรฐานกระบวนการ ผลิตของโรงงาน อุตสาหกรรม	KPI 6.1 โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป ได้มาตรฐาน	Data 6.1.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป ที่ได้ใบรับรองมาตรฐานแต่ละประเภท ของกลุ่มจังหวัด	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	
		Data 6.1.2 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป แต่ละประเภทในกลุ่มจังหวัด	มี	รายงาน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	

ตารางที่ 16 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ไม้ผลและประมง” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC5 : การสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์							
CSF 7 การยกระดับพัฒนา คุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มี มาตรฐานสากล	KPI 7.1 ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรอง ตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น	Data 7.1.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง ตามมาตรฐานสากล	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	
VC6 : การบริหารจัดการสินค้า (Logistics)							
CSF 8 การพัฒนาประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการขนส่ง และกระจายสินค้า	KPI 8.1 ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าลดลง	Data 8.1.1 ต้นทุนการขนส่งสินค้าภายในประเทศ จำแนกตามประเภทและชนิด	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.ขนส่งจังหวัด	
		Data 8.1.2 ต้นทุนการส่งออกสินค้าจำแนก ตามประเภทและชนิด	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
CSF 9 การลดต้นทุนในการ บริหารจัดการและ เก็บรักษาสินค้าคงคลัง โดยเฉพาะการสร้าง ห้องเย็น	KPI 9.1 การลดต้นทุนจากการ บริหารจัดการห้องเย็น	Data 9.1.1 ต้นทุนการบริหารจัดการห้องเย็น	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	
		Data 9.1.2 ปริมาณ/มูลค่าสินค้าเน่าเสีย ในแต่ละรอบของการส่งมอบสินค้า	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	

ตารางที่ 16 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ไม้ผลและประมง” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม รวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC7 : การพัฒนาระบบการตลาด							
CSF10 การจำหน่ายสินค้า ทั้งใน และต่างประเทศ (ปริมาณ การส่งออก)	KPI 10.1 การขยายตัวของปริมาณ และมูลค่าการค้าทั้งใน และต่างประเทศ	Data 10.1.1 ปริมาณและมูลค่าการค้าจำหน่ายสินค้า ในประเทศ	มี	รายงาน	รายเดือน	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
		Data 10.1.2 ปริมาณและมูลค่าการค้าส่งออกและ นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ	มี	รายงาน	รายเดือน	ด่านศุลกากร	

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ คือ “ไม้ผลและประมง” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 22 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บปกติจำนวน 9 รายการ ยังไม่ได้มีการจัดเก็บ 10 รายการ และต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น 3 รายการ สรุปรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ ดังนี้

ตารางที่ 17 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลสำคัญและ จำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC1	VC2	VC3	VC4	VC5	VC6	VC7
		(1CSF, 2KPIs)	(2CSFs, 3KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	9 (40.9%)	2	3	1	1	-	-	2
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	3 (13.6%)	-	2	1	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยัง ไม่ได้มีการจัดเก็บ	10 (45.5%)	1	1	2	1	1	4	-
รวม	22 (100%)	3	6	4	2	1	4	2

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

ประเภทปัญหาของรายการสถิติข้อมูลแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ รายการสถิติที่มีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ หรือไม่ต่อเนื่อง ต้องมีการมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบให้พัฒนาการจัดเก็บให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และรายการสถิติที่ยังไม่ได้มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 : รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.2 ฐานข้อมูลปริมาณและมูลค่าที่มีการจำหน่ายในตลาดทั้งในและส่งออกจำแนกตามชนิดของไม้ผล และสัตว์น้ำ	สนง.พาณิชย์จังหวัด/ศุลกากร	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูล ที่สำคัญและจำเป็น - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ
Data 3.2.1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกจำแนกตามประเภทและชนิดของผลผลิต	ด่านศุลกากร	
Data 4.1.2 ราคา และมูลค่าผลผลิต	สนง.พาณิชย์จังหวัด	

ตารางที่ 19 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ไม้ผลและประมง”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.1 ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาจำแนกตามประเภทผลผลิต เช่น ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาพันธุ์กุ้ง พันธุ์มะพร้าว เป็นต้น	สนง.เกษตรจังหวัด และ สนง.ประมงจังหวัด	- พัฒนาสถิติข้อมูล ที่สำคัญและจำเป็น - สํารวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล
Data 3.2.2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกที่ถูกกีดกันทางการค้า จำแนกตามประเภทและชนิดของผลผลิต	สนง.พาณิชย์จังหวัด/หอการค้าจังหวัด/สมาคมที่เกี่ยวข้อง	
Data 5.1.1 จำนวนกลุ่ม cluster ในแต่ละประเภท/ชนิดของไม้ผล และ สัตว์น้ำ	ภาคเอกชน (หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และ สมาคมที่เกี่ยวข้อง)	
Data 5.1.2 กิจกรรมเชื่อมโยงในแต่ละ cluster เช่น ปริมาณการค้าระหว่างกลุ่ม cluster วัตถุประสงค์ กับ กลุ่มแปรรูป เป็นต้น	ภาคเอกชน (หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และ สมาคมที่เกี่ยวข้อง)	
Data 6.1.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปที่ได้ไปรับรองมาตรฐานแต่ละประเภทของกลุ่มจังหวัด	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
Data 7.1.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
Data 8.1.1 ต้นทุนการขนส่งสินค้าภายในประเทศจำแนกตามประเภทและชนิด	สนง.ขนส่งจังหวัด	
Data 8.1.2 ต้นทุนการส่งออกสินค้า จำแนกตามประเภทและชนิด	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
Data 9.1.1 ต้นทุนการบริหารจัดการห้องเย็น	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
Data 9.1.2 ปริมาณ/มูลค่าสินค้าเน่าเสียในแต่ละรอบของการส่งมอบสินค้า	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ

3.2.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

ตารางที่ 20 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
สร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ -> การท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม
เหตุผลสนับสนุน - มีแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงมายาวนาน และทรัพยากรชุมชน หรือแหล่งที่เป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่สามารถนำมาเป็นปัจจัยเชื่อมโยงให้เกิดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ได้		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ผลลัพธ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

3.2.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC1 : วางยุทธศาสตร์/แผนการท่องเที่ยว							
CSF 1 มุ่งเน้นการท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม	KPI 1.1 ร้อยละของการขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม	Data 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมาเที่ยวชายทะเล	มี (ไม่สมบูรณ์)	สำรวจ	รายเดือน	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	ข้อมูลเป็นภาพรวมไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ ต้องสำรวจเพิ่ม
		Data 1.1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	มี (ไม่สมบูรณ์)	สำรวจ	รายเดือน	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	ข้อมูลเป็นภาพรวมไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ ต้องสำรวจเพิ่ม
	KPI 1.2 ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม	Data 1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มีวัตถุประสงค์มาเที่ยวทะเลและเชิงวัฒนธรรมจำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย/วัน เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พัก	มี (ไม่สมบูรณ์)	สำรวจ	รายเดือน	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	ข้อมูลเป็นภาพรวมไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ ต้องสำรวจเพิ่ม

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 1 (ต่อ) มุ่งเน้นการท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม	KPI 1.2 (ต่อ) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม	Data 1.2.2 ระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย (วัน) ของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มีวัตถุประสงค์มาเที่ยวทะเลและเชิงวัฒนธรรม	มี (ไม่สมบูรณ์)	สำรวจ	รายเดือน	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	ข้อมูลเป็นภาพรวมไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ ต้องสำรวจเพิ่ม
VC2 : พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว							
CSF 2 การรวบรวมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	KPI 2.1 ระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ครบถ้วนรายจังหวัด	Data 2.1.1 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามประเภท	มี	รายงาน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	
		Data 2.1.2 ข้อมูลปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวจำแนกตามถิ่นที่อยู่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบการเดินทาง พาหนะในการเดินทาง สถานที่พัก วัตถุประสงค์ในการเดินทาง	มี	รายงาน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC3 : พัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์และบุคลากร							
CSF 3 พัฒนาศักยภาพแรงงานวิชาชีพและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	KPI 3.1 แรงงานและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง	Data 3.1.1 จำนวนแรงงานวิชาชีพและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการอบรม	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.แรงงานจังหวัด	
		Data 3.1.2 จำนวนครั้งในการจัดให้มีการฝึกอบรมแก่แรงงานวิชาชีพและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.แรงงานจังหวัด	
VC4 : พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยว/ทรัพยากร							
CSF 4 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	KPI 4.1 มลพิษจากสิ่งแวดล้อมทั้งทางน้ำ อากาศ และพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ	Data 4.1.1 ค่ามลพิษเฉลี่ยของทั้งประเทศ จำแนกตามประเภทมลพิษต่างๆ	มี	รายงาน	รายปี	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	
		Data 4.1.2 ค่ามลพิษบริเวณแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามประเภทมลพิษและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC5 : พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยว							
CSF 5 ส่งเสริม/อนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/บูรณะ/พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	KPI 5.1 แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ การอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/ บูรณะ/พัฒนา	Data 5.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ การอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/ บูรณะ/พัฒนา	มี	สำรวจ	รายเดือน	ที่ทำการปกครอง จังหวัด/ โยธาธิการ และผังเมือง	
		Data 5.1.2 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม ในการอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/ บูรณะ/พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	มี	สำรวจ	รายเดือน	องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	
VC6 : พัฒนารูทกิจกรรมการท่องเที่ยว							
CSF 6 พัฒนารูทบริการที่ เกี่ยวเนื่องกับการ ท่องเที่ยว อาทิ สปา ดำน้ำ สนามอลล์ฟ ร้านอาหาร และ ของที่ระลึก	KPI 6.1 รายได้จากรูทบริการที่ เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวมี อัตราการขยายตัวสูงขึ้น	Data 6.1.1 รายได้จากรูทบริการที่ เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว จำแนกตามประเภทธุรกิจ และขนาด	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	หอการค้าจังหวัด/ สมาคมที่เกี่ยวข้อง	

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC7 : พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์							
CSF 7 การทำการตลาดกลุ่ม นักท่องเที่ยวคุณภาพ	KPI 7.1 กิจกรรมในการส่งเสริม การตลาด	Data 16.1.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการตลาด จำแนก ตามประเภทของกิจกรรม	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ประชาสัมพันธ์จังหวัด/ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สنج. จังหวัด	
CSF 8 ประชาสัมพันธ์สร้าง ภาพลักษณ์	KPI 8.1 อันดับภาพลักษณ์แหล่ง ท่องเที่ยวดีขึ้น	Data 8.1.1 การจัดอันดับภาพลักษณ์แหล่ง ท่องเที่ยว	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด	
		Data 8.1.2 อันดับสถานที่ที่นักท่องเที่ยว นิยมมาท่องเที่ยว	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด	

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ คือ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 16 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บปกติจำนวน 9 รายการ ยังไม่ได้มีการจัดเก็บ 3 รายการ และต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บ 4 รายการ สรุปรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ ดังนี้

ตารางที่ 22 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลสำคัญและ จำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC1	VC2	VC3	VC4	VC5	VC6	VC7
		(1CSFs, 2KPIs)	(2CSFs, 3KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	9 (56.25%)	-	2	2	1	2	-	2
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	4 (25%)	4	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ	3 (18.75%)	-	-	-	1	-	1	1
รวม	16 (100%)	4	2	2	2	2	1	3

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

ประเภทปัญหาของรายการสถิติข้อมูลแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ รายการสถิติที่มีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ หรือไม่ต่อเนื่อง ต้องมีการมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบให้พัฒนาการจัดเก็บให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 : รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมาเที่ยวชายทะเล	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	- พัฒนาสถิติข้อมูล ที่สำคัญและจำเป็น
Data 1.1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเที่ยวเชิงวัฒนธรรม		- จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ

ตารางที่ 23 : รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มีวัตถุประสงค์มาเที่ยวทะเลและเชิงวัฒนธรรมจำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย/วัน เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พัก	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	
Data 1.2.2 ระยะเวลาพักโดยเฉลี่ย (วัน) ของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มีวัตถุประสงค์มาเที่ยวทะเลและเชิงวัฒนธรรม		

ตารางที่ 24 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 4.1.2 ค่ามลพิษบริเวณแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามประเภทมลพิษและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	- พัฒนาสถิติข้อมูล ที่สำคัญและจำเป็น - สำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล
Data 6.1.1 รายได้จากธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ และขนาด	หอการค้าจังหวัด/ สมาคมที่เกี่ยวข้อง	
16.1.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด จำแนกตามประเภทของกิจกรรม	ประชาสัมพันธ์จังหวัด/ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สนง.จังหวัด	

3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.3.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

ตารางที่ 25 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อม -> การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	ทรัพยากรชายฝั่งทะเล
เหตุผลสนับสนุน - การที่ทรัพยากรชายฝั่งถูกกัดเซาะ และทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งและในทะเลถูกทำลายจากแนวปะการัง ทำให้ประเด็นเรื่องการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลเป็นประเด็นสำคัญของกลุ่มจังหวัดนี้		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

CSF ที่เลือก คือ highlight สีม่วง

3.3.2 ผังสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

ตารางที่ 26 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

หัวข้อมูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC1 : คุ้มครอง อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากร ชายฝั่งทะเล						
CSF 1 ป้องกันการกัดเซาะ ทรัพยากรชายฝั่งทะเล ไม่ให้เสื่อมโทรม	KPI 1.1 ร้อยละของการสูญเสียพื้นที่ บริเวณชายฝั่งทะเลลดลง	Data 1.1.1 ระยะทางพื้นที่ชายฝั่งทะเล (กิโลเมตร)	มี	สำรวจ	รายปี	องค์การบริหารการปกครอง ส่วนท้องถิ่น
		Data 1.1.2 ระยะทางพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะ (กิโลเมตร)	มี	สำรวจ	รายปี	องค์การบริหารการปกครอง ส่วนท้องถิ่น
	KPI 1.2 การสร้างเขื่อน/แนวเขื่อนใน การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง	Data 1.2.1 จำนวนเขื่อน/แนวเขื่อนในการป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่ง	มี	สำรวจ	รายปี	องค์การบริหารการปกครอง ส่วนท้องถิ่น
	KPI 1.3 จำนวนครัวเรือนอยู่อาศัย/ พื้นที่ทำกินบริเวณชายฝั่งทะเล	Data 1.3.1 จำนวนครัวเรือนอยู่อาศัย/พื้นที่ทำกิน บริเวณชายฝั่ง (ครัวเรือน)	มี	สำรวจ	รายปี	องค์การบริหารการปกครอง ส่วนท้องถิ่น
CSF 2 ฟื้นฟู/สร้าง ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง ให้มี ความสมบูรณ์มากขึ้น	KPI 2.1 ทรัพยากรทางทะเลบริเวณ พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ได้รับ การฟื้นฟู	Data 2.1.1 ปริมาณทรัพยากรทางทะเลเพื่อ การประมงแนวชายฝั่ง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.ประมงจังหวัด
	KPI 2.2 สถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ที่ได้รับการฟื้นฟู	Data 2.2.1 จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่ง ทะเล	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด

ตารางที่ 26 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC2 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง						
CSF 3 ส่งเสริมการจัดตั้งภาคี เครือข่ายการบริหาร จัดการทรัพยากรชายฝั่ง ทะเล	KPI 3.1 จำนวนสมาชิกภาคีเครือข่าย	Data 3.1.1 จำนวนภาคีเครือข่าย	มี	บันทึก	รายปี	สนง.ประมงจังหวัด
		Data 3.1.2 จำนวนสมาชิกในแต่ละภาคีเครือข่าย	มี	บันทึก	รายปี	สนง.ประมงจังหวัด
	KPI 3.2 การจัดกิจกรรมในการส่งเสริม การฟื้นฟู/พัฒนาทรัพยากร ชายฝั่งของภาคีเครือข่าย	Data 3.2.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม	มี	บันทึก	รายปี	สนง.ประมงจังหวัด
		Data 3.2.2 จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม	มี	บันทึก	รายปี	สนง.ประมงจังหวัด
VC3 : พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง						
CSF 4 สนับสนุนการพัฒนา ฐานข้อมูลทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งที่ เป็นระบบ และมีมาตรฐาน และเข้าถึงได้ง่าย	KPI 4.1 มีระบบฐานข้อมูลที่ได้ มาตรฐาน	Data 4.1.1 จำนวนและประเภทข้อมูลที่จะนำมาใช้ เป็น benchmark	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.สถิติจังหวัด/องค์การ บริหารการปกครองส่วน ท้องถิ่น
		Data 4.1.2 จำนวนและประเภทข้อมูลที่มีอยู่	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	สนง.สถิติจังหวัด/องค์การ บริหารการปกครองส่วน ท้องถิ่น

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 12 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บปกติจำนวน 9 รายการ ยังไม่ได้มีการจัดเก็บ 3 รายการ สรุปรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ดังนี้

ตารางที่ 27 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลสำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC1	VC2	VC3
		(2CSFs, 5KPIs)	(1CSFs, 2KPIs)	(1CSFs, 1KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บ เป็นปกติ	9 (75%)	5	4	-
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนา การจัดเก็บ	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มี การจัดเก็บ	3 (25%)	1	-	2
รวม	12 (100%)	6	4	2

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 : รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.1 ปริมาณทรัพยากรทาง ทะเลเพื่อการประมงแนวชายฝั่ง	สนง.ประมงจังหวัด	- พัฒนาสถิติข้อมูล ที่สำคัญและ จำเป็น
Data 4.1.1 จำนวนและประเภท ข้อมูลที่จะนำมาใช้เป็น benchmark	สนง.สถิติจังหวัด/ องค์การบริหารการปกครอง ส่วนท้องถิ่น	- จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและ มีความถี่สม่ำเสมอ
Data 4.1.2 จำนวนและประเภท ข้อมูลที่มีอยู่		- สํารวจ รวบรวม และจัดเก็บ ข้อมูล

บทที่ 4

บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ

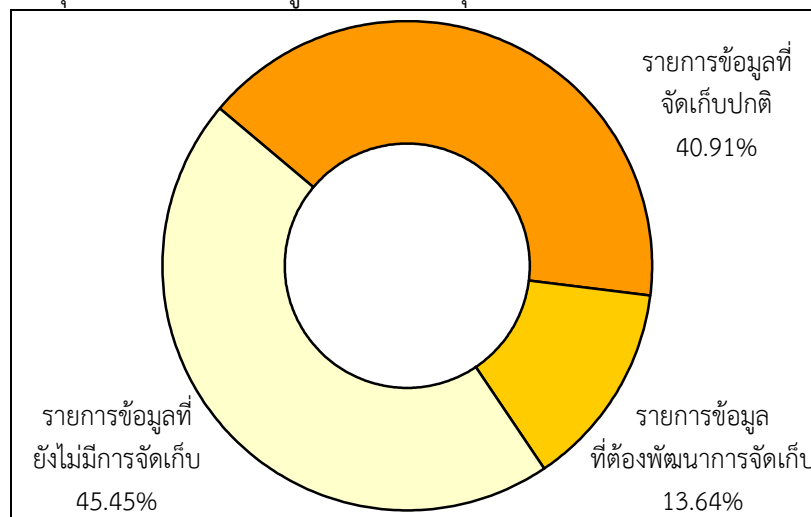
4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในปัจจุบัน

จากการตรวจสอบสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการที่ได้นำเสนอในบทที่ 3 สามารถสรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แยกเป็นกลุ่มรายการข้อมูลปกติ รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ โดยมีรายละเอียดสรุปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรเพื่อการลงทุนโดยผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “ไม้ผลและประมง” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 22 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 40.91
- รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 13.64
- รายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 45.45

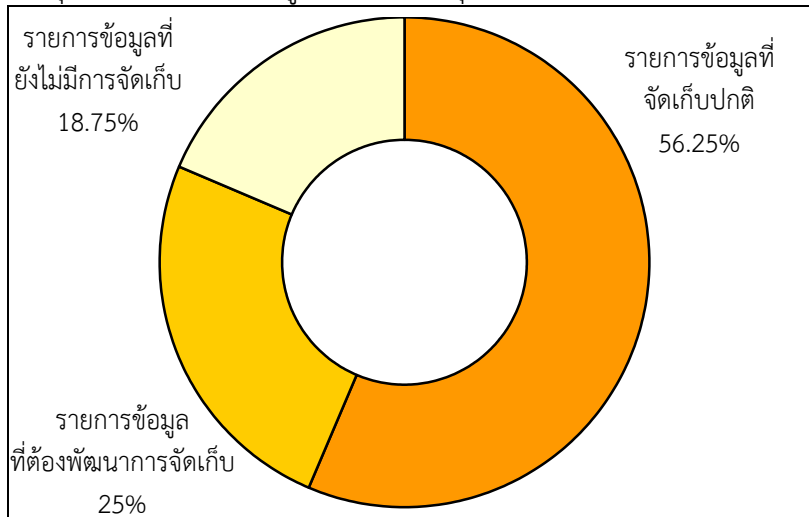
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

4.1.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ โดยผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 16 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 56.25
- รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25
- รายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.75

แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

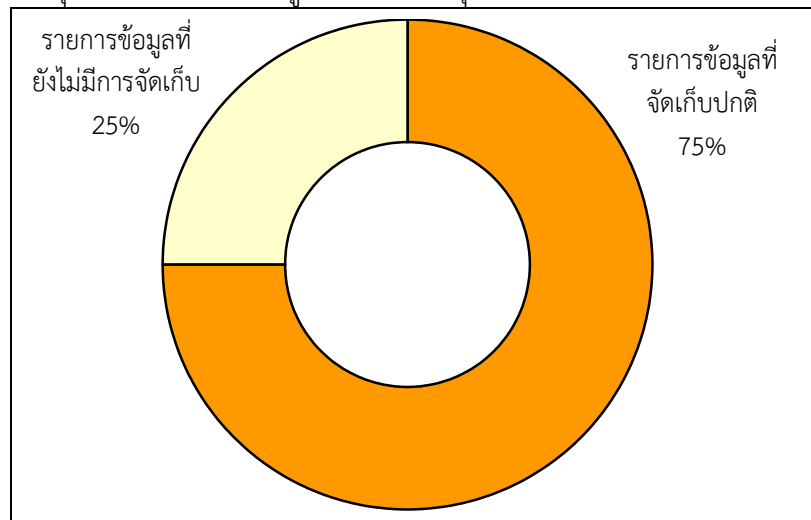

4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 12 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- รายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25

แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต

คณะทำงานขอเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างต้นทุนเพื่อทรัพยากรในการลงทุน “ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (ไม้ผลและประมง)” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ “การท่องเที่ยวชายทะเลและวัฒนธรรม” และข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล” ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

กลไก/การบริหารจัดการ

- กลุ่มจังหวัดควรให้ความสำคัญกับการจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นตามประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดโดยใช้กลไกการดำเนินการของคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัดในการกำกับติดตามการจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นดังกล่าว และควรกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะทำงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด โดยให้จังหวัดที่เป็นเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่หัวหน้ากลุ่มจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานหรือประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันในการจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นของกลุ่มจังหวัดในด้านต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องที่เป็นนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดต่อไป (มติที่ประชุมคณะกรรมการกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ในการประชุมเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2557) ให้จังหวัดสมุทรสงคราม และสมุทรสาคร เป็นเจ้าภาพหลักประเด็นยุทธศาสตร์ “ไม้ผลและประมง” ให้จังหวัดเพชรบุรี เป็นเจ้าภาพหลักประเด็นยุทธศาสตร์ “การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม” และให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเจ้าภาพหลักประเด็นยุทธศาสตร์ “ทรัพยากรชายฝั่งทะเล” อย่างไรก็ตาม ทั้ง 4 จังหวัดต้องประสานความร่วมมือและช่วยสนับสนุนข้อมูลซึ่งกันและกันในทุกประเด็นยุทธศาสตร์

- การจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น เป็นเรื่อง que ทุกจังหวัดจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการจัดเก็บข้อมูล การดำเนินการจึงต้องอาศัยการประสานงานและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของจังหวัดภายในกลุ่มอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นของกลุ่มจังหวัดได้เป็นไปอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์

- การจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น ควรได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากรและงบประมาณ ในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอาจให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณกับจังหวัดต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการเพื่อจัดเก็บข้อมูลในส่วนของกลุ่มจังหวัดต่อไป

การพัฒนาการการจัดทำข้อมูลสถิติทางการ

ในการจัดทำข้อมูลสถิติทางการด้านเศรษฐกิจ มี 2 ผลิตภัณฑ์ศักยภาพ คือ

1) ไม้ผลและประมง พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 22 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ จำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 45.45 นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่ยังมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 13.64

2) การท่องเที่ยวชายทะเลและเชิงวัฒนธรรม พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 16 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ จำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.75 นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่ยังมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25

ส่วนการจัดทำข้อมูลทางการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มี 1 ประเด็นปัญหาสำคัญ คือ ทรัพยากรชายฝั่งทะเล พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 12 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ จำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25

ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data gap) เป็นรายการข้อมูลที่มีหน่วยงานรับผิดชอบแต่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล และจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากการขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูลทำให้ไม่เห็นความสำคัญและจำเป็นของข้อมูลดังกล่าว

แนวทางการพัฒนา

1. รายการข้อมูลที่มีหน่วยงานรับผิดชอบแต่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากเป็นการจัดเก็บข้อมูลในระดับกลุ่มจังหวัด จังหวัดที่เป็นเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์นั้น ควรมีการบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1.1 ใช้กลไกคณะทำงาน/คณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด ร่วมพิจารณาว่ารายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับกลุ่มจังหวัดในการที่จะนำมาใช้ในพัฒนาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดหรือไม่ โดยอาจจะยังคงรายการข้อมูลเหล่านี้ไว้และผลักดันให้จังหวัดที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละด้าน ประสานการจัดเก็บข้อมูลและทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกันให้ชัดเจนเพื่อสร้างเครือข่ายและการยอมรับ ฯลฯ หรือตัดรายการข้อมูลเหล่านี้ออกไปบางรายการเพราะเห็นว่าไม่ได้เป็นข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นของกลุ่มจังหวัด

1.2 จังหวัดที่เป็นเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ ควรมีการประสานงานการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดต่างๆ ในกลุ่มอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการหรือปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของจังหวัด เพื่อที่จะได้นำมาพิจารณาดำเนินการ/หรือนำเสนอต่อคณะทำงาน/คณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัดต่อไป

2. การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลในภาพรวม

2.1 มีการบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการการมีส่วนร่วมเพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยอาจใช้รูปแบบการจัดตั้งคณะทำงานของจังหวัดขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบการดำเนินการในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลต่างๆ ให้ชัดเจน การบริหารจัดการการรับส่งเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล/จังหวัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกำกับติดตามให้มีการจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ ทันเวลา สำหรับใช้ในการตัดสินใจ/กำหนดทิศทางของจังหวัด

2.2 กำหนดกรอบในการจัดเก็บข้อมูลให้ชัดเจน โดยระบุผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลในแต่ละด้าน กำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลให้หน่วยงานในจังหวัดได้รับทราบ เพื่อประโยชน์ที่จะได้มีการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผนและการตัดสินใจในทุกกระดับ และป้องกันการจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนกัน

2.3 พัฒนาศักยภาพการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยให้มีการจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล การกำหนดคำนิยาม/คำอธิบายไว้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานได้ยึดเป็นแนวทางการดำเนินการ

2.4 ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบ/สร้างการยอมรับ

2.5 ดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล ให้มีความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้ต้องทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และควรมีการประเมินผล/ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย

การพัฒนาคุณภาพของข้อมูล และการประสานข้อมูลมหภาค

1. การพัฒนาคุณภาพข้อมูลกลุ่มจังหวัดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะกลุ่มจังหวัดจะนำข้อมูลที่ได้จัดทำขึ้นมาใช้ในการตัดสินใจทางยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างเป็นองค์รวม ข้อมูลที่ดีต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน/สมบูรณ์ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และเป็นข้อมูลที่ถูกต้องตามเวลา ซึ่งการวางยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 นั้น ข้อมูลของกลุ่มจังหวัดที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจ/วางยุทธศาสตร์จึงควรประกอบด้วยข้อมูลทั้งในระดับพื้นที่และระดับมหภาคที่เกี่ยวข้อง

2. การวางยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ที่จะพัฒนาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดในการสร้างต้นทุนทรัพยากรเพื่อการลงทุน สร้างความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น ข้อมูลของกลุ่มจังหวัดจึงควรที่จะต้องมีความหลากหลายเป็นข้อมูลทั้งในระดับพื้นที่และระดับมหภาคที่เกี่ยวข้อง แต่การดำเนินการจัดทำข้อมูลสถิติทางการในครั้ง นี้ เป็นการจัดทำข้อมูลในระดับพื้นที่ เพื่อให้กลุ่มจังหวัดได้รับทราบศักยภาพของตนเองก่อน ในระยะต่อไปกลุ่มจังหวัดอาจใช้กลไกการดำเนินการใน 2 ลักษณะคือ ให้คณะทำงาน จัดทำข้อมูลในระดับมหภาค โดยประสานกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาพิจารณาเชื่อมโยงกับข้อมูลในระดับพื้นที่ กำหนดเป็นชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นของกลุ่มจังหวัด หรือจังหวัดที่เป็นเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลในระดับมหภาค และดำเนินการประสานการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตารางที่ 29 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558													
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12		
การจัดทำนิยาม คู่มือและระบบการดำเนินการในการจัดเก็บข้อมูล	คณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน - กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆ ให้ชัดเจน - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดทำระบบการกำกับติดตามให้มีการจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ 														
การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคณะกรรมการและบุคลากรในการดำเนินการชุดข้อมูล	สำนักงานสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล 														

ตารางที่ 29 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก (ต่อ)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558															
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12				
การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานฯ โดยใช้ชุดข้อมูลที่มีคุณภาพ สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของจังหวัด	สำนักงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานของจังหวัด - สร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญในการนำข้อมูลมาใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานฯ - นำเสนอชุดข้อมูลในภาพรวมให้ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำแผนประจำปี 																

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). **แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2. (2556). **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561 (จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)**.

ภาคผนวก ก

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป

(Generic Value Chain : GVC)

การดำเนินงานโครงการคณะที่ปรึกษาได้จัดทำห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยแบ่งห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ออกเป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับรายการสถิติ 3 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา เพื่อนำมากำหนดรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง (Data Mapping) ลงในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปรูปแบบทั้ง 14 รูปแบบ หลังจากนั้นได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์จัดทำห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการประชุมหารือพร้อมการจัดทำแผนผังสถิติทางการที่แปลงรายการข้อมูลสำคัญและจำเป็นจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์และคัดเลือกรายการที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ(Critical Success Factor : CSF) จึงจะมาจัดทำตารางแผนผังสถิติทางการตัวอย่างระดับจังหวัด โดยห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) มีดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)

เศรษฐกิจ	สังคม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1. เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)	7. การจัดการโครงสร้าง พื้นฐานเมืองน่าอยู่ 8. การพัฒนาสุขภาวะ 9. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้	12. การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) 13. การบริหารจัดการน้ำ 14. การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี
2. เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์	10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและ ครอบครัว	
3. เกษตร - อุตสาหกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ	11. การสร้างความมั่นคง ชายแดน	
4. อุตสาหกรรมการผลิต		
5. การค้า การส่งออก และ การลงทุน		
6. การบริการและการ ท่องเที่ยว		

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านเศรษฐกิจ

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ ดำเนินการทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

1) ด้านการเกษตรกรรม : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ของกรมการข้าว

2) ด้านการปศุสัตว์ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคอเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

- แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ของกรมประมง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนารูขี้น้ำประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต : ดำเนินการทบทวนด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

5) ด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน : ดำเนินการทบทวนด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 ของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

6) ด้านการบริการและการท่องเที่ยว : ดำเนินการทบทวนด้านการบริการและการท่องเที่ยว จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าด้านเศรษฐกิจทั้ง 6 รูปแบบ มีรายละเอียดดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 1 (Generic Value Chain : GVC 1) เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรรมที่แสดงถึงกิจกรรมที่สำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เพาะปลูกด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

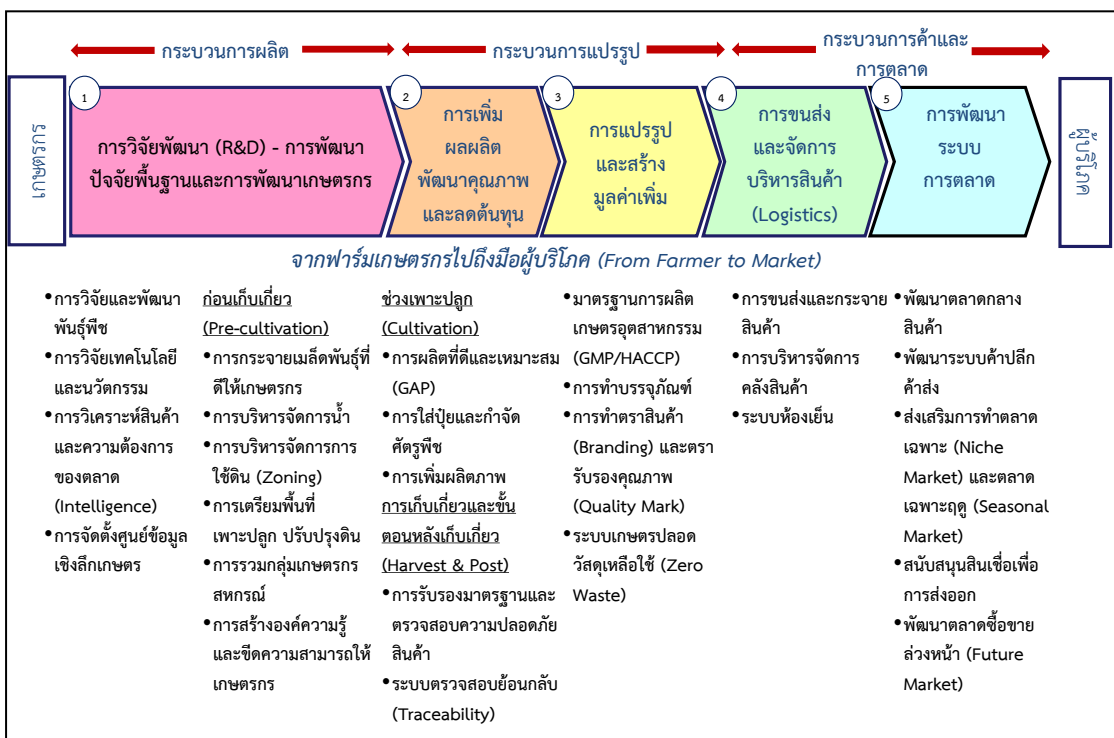
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้น มุ่งเป้าไปที่การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่มูลค่า การสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและการพัฒนาสินค้าตลาดเกษตรและอาหาร ซึ่งที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมด้วย

2) ยุทธศาสตร์ข้าวไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายข้าวไทยในฐานะผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเทศในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และสร้างภาพห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ข้าวไทย ที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การทำวิจัยและพัฒนาขึ้นก่อนการเพาะปลูก

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและสร้างมูลค่า การขนส่งสินค้า ไปจนถึงการทำการตลาดและจัดจำหน่าย อันจะนำไปสู่การระบุนความสัมพันธ์ในเชิงยุทธศาสตร์ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าเข้ามาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามการเกษตรกรรมในประเทศไทยไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในมิติด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยที่ยังมีฐานะยากจน โดยมีตัวแปรที่สำคัญ (Key Policy Parameters) ที่จะต้องส่งเสริม ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพ (Quality) การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และการรังสรรค์มูลค่า (Value Creation) ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคุณภาพสินค้าเกษตรตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตั้งไว้ได้อย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรเพาะปลูกของไทย สามารถแบ่งได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 : GVC 1 เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 2 (Generic Value Chain : GVC 2) เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการปศุสัตว์นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์เกษตรกรรม (ด้านปศุสัตว์) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาทบทวนการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้าง

ภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางดำเนินการมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้วย ซึ่งขณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากร การเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

2) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ (2) ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบตลาด (4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย และ (5) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ จะเห็นว่ายุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด และแม้จะเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะของโคเนื้อ แต่ก็สามารถสะท้อนภาพรวมของปศุสัตว์ได้เป็นอย่างดี

3) แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิต ที่เน้นการปรับปรุงฟาร์ม โรงฆ่า และโรงงานแปรรูปตามมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice GMP) (2) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยเน้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ คณะที่ปรึกษาสามารถแบ่งห่วงโซ่มูลค่าปศุสัตว์ออกเป็น 5 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 : GVC 2 เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 3 (Generic Value Chain : GVC 3) เกษตร - อุตสาหกรรมกรรมการประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำ

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2) แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ที่จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 การปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4 การฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเลเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และกลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนาการประมงนอกน่านน้ำไทย

3) แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไปสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยั่งยืน ผลผลิตมั่นคงและปลอดภัย อันจะเห็นได้ว่าแผนแม่บทให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติทั้งระบบ ความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร และให้ผลผลิตสัตว์น้ำมีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภค ภายใต้กลยุทธ์ทั้งสิ้น 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) การเพิ่มผลผลิตการเพาะเลี้ยงจากทุกแหล่งผลิต (2) ฟื้นฟูแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (4) พัฒนาการเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย (5) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดการค้าสัตว์น้ำ (6) สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร (7) พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำนี้ ทำให้คณะที่ปรึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดห่วงโซ่มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จัดทำและเผยแพร่โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายจะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการประมงและผลิตภัณฑ์ประมงของโลกอย่างยั่งยืน ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างฐานผลิตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (2) การสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ (5) การบริหารจัดการ ใฝ่ระวัง และเตือนภัย ซึ่งที่ปรึกษาได้หยิบยกตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ทำให้คณะที่ปรึกษาพบว่า กิจกรรมในอุตสาหกรรมนี้มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเนื่องจากรูปแบบของการได้มาซึ่งสัตว์น้ำนั้น มีทั้งที่มาจาก

- การเพาะเลี้ยงเอง ซึ่งก็มีทั้งการเพาะเลี้ยงในบ่อธรรมชาติ และเพาะเลี้ยงในกระชัง
- การจับจากแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม (ประมง)
- การนำเข้าเพื่อบริโภคโดยตรง หรือแปรรูป เช่น กรณีของปลาทูน่า ซึ่งประเทศไทย

นำเข้าก็จริง แต่เป็นการนำเข้าเพื่อแปรรูป ในฐานะผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออกอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยได้ โดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่า การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การนำสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นการเพาะเลี้ยง การจับจากแหล่งธรรมชาติ หรือการนำเข้าไปจัดจำหน่ายโดยตรง หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ก่อนที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าประมงสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 : GVC 3 เกษตร - อุตสาหกรรมการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ

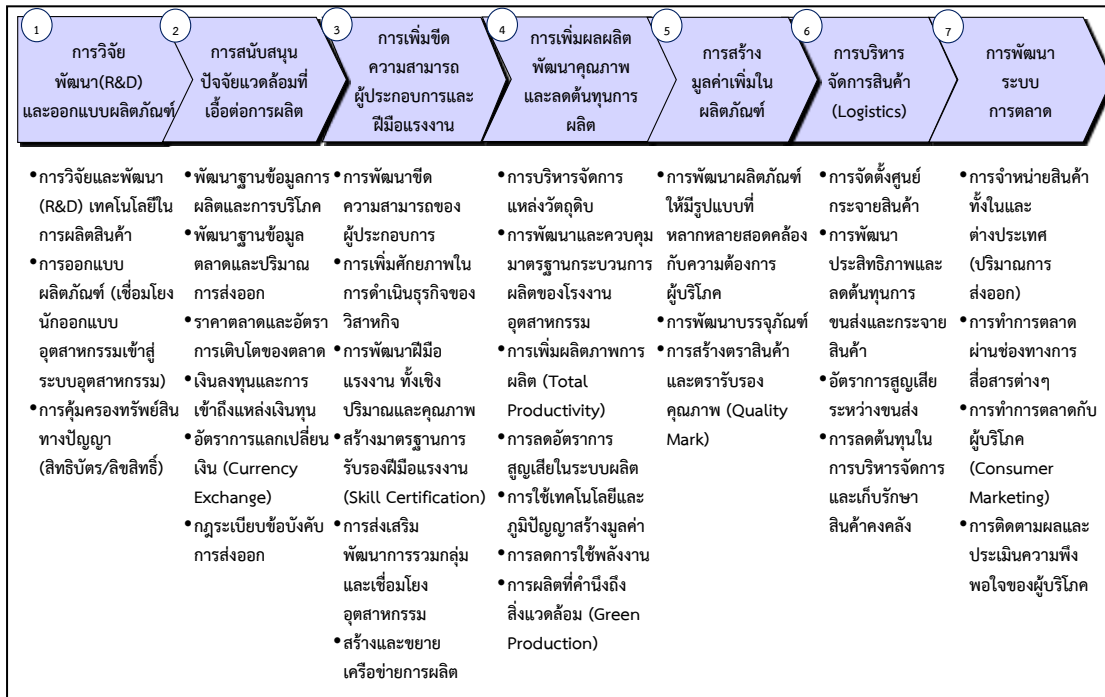

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 4 (Generic Value Chain : GVC 4) อุตสาหกรรมการผลิต

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านอุตสาหกรรมการผลิตนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทนี้มีทั้งแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนยุทธศาสตร์รายสาขา ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งที่ปรึกษาได้รวบรวมและประยุกต์ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มากำหนดเป็นกระบวนการหลักและกิจกรรมสำคัญในแต่ละห่วงโซ่มูลค่าได้อย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอน

จากการศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 : GVC 4 อุตสาหกรรมการผลิต

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 5 (Generic Value Chain : GVC 5) การค้า การส่งออก และการลงทุน

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการค้าการลงทุนนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้าการลงทุนที่สำคัญของประเทศ เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่

1) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2) แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

กระบวนการการพัฒนาภาคธุรกิจการค้า ไม่ได้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด หากแต่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก และลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภคเป็นหลัก ดังนั้น กิจกรรมหลักจะเกี่ยวข้องกับการยกระดับขีดความสามารถทางการค้าของภาคธุรกิจในพื้นที่ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเจรจาทางการค้า การส่งเสริมการค้าและระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาแรงงาน หรือแรงงานระหว่างประเทศ (ในกรณีของการค้าชายแดน) เป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทบทวนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าการค้าการลงทุน โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 : GVC 5 การค้า การส่งออก และการลงทุน

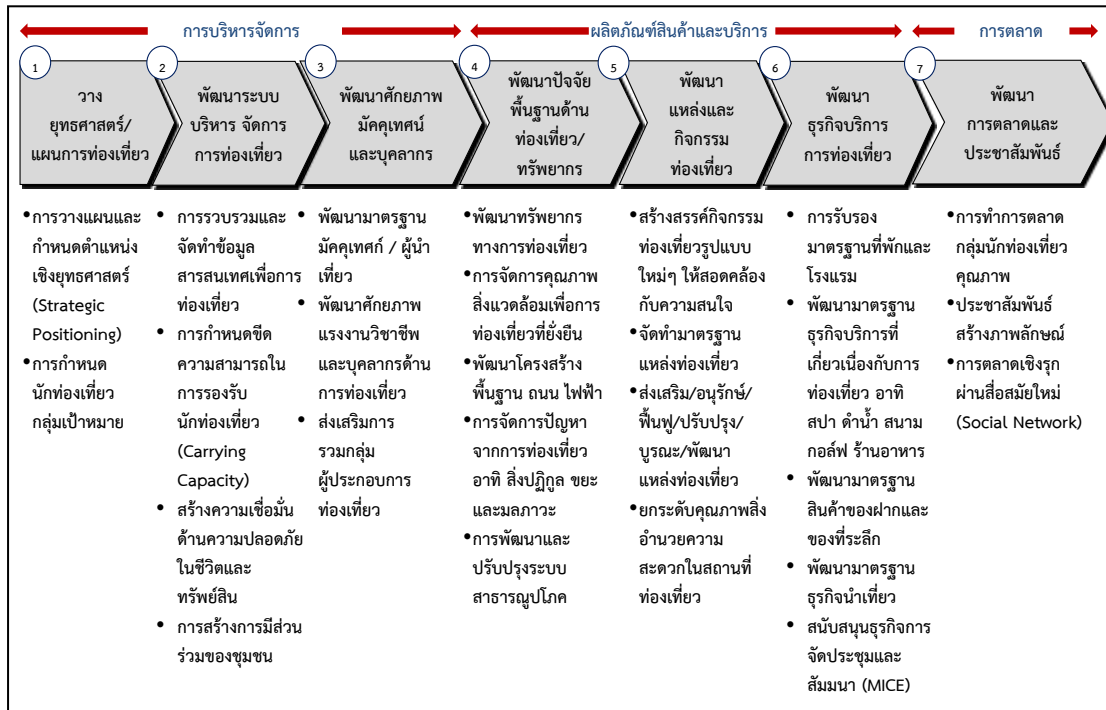
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 6 (Generic Value Chain : GVC 6) การบริการ และการท่องเที่ยว

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดให้ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน รวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 6 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย กลยุทธ์ที่สอง การส่งเสริมนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน และกลยุทธ์ที่หก การพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงในทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยว จากการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 7 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 : GVC 6 การบริการ และการท่องเที่ยว

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านสังคม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านสังคม

การวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมครั้งนี้ ได้อาศัยกรอบตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นดัชนีที่ใช้ประเมินภาพรวมของการพัฒนาคนระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ โดยจะคัดเลือกจากประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาพรวมของการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เพื่อเป็นกรอบในการประเมิน และวางแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นดัชนีรวม ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงวงจรชีวิตของคน เริ่มตั้งแต่เรื่องสุขภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ต่อจากนั้น คือ เรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในวัยเด็กของทุกคน เมื่อสำเร็จการศึกษา คนเราจะทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและชีวิตชุมชนที่ดี และท้ายที่สุด ทุกคนย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกของสังคม แสดงดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

สุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการและ/หรือทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคจิตประสาท ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนนรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนนักเรียนต่อห้องระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชีวิตการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ การว่างงาน การทำงานต่ำระดับ แรงงานที่มีประกันสังคม และการบาดเจ็บจากการทำงาน
รายได้	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้ของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน อัตราส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ และค่าดัชนีความเสมอภาคของรายได้ (จินี)
ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีตู้เย็นครัวเรือนที่ใช้เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ประชากรที่ประสบภัยแล้ง และประชากรที่ประสบอุทกภัย
ชีวิตครอบครัวและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว ศติอุกกรร์จและสะท้อนขวัญที่ได้รับแจ้ง และการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
การคมนาคมและการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดทั้งปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียน อุบัติเหตุทางถนน ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่ใช้ถึงอินเทอร์เน็ต
การมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนองค์กรชุมชน ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญจากดัชนีดังกล่าวที่เป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาชน สังคม และชุมชน และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น สามารถแบ่งรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

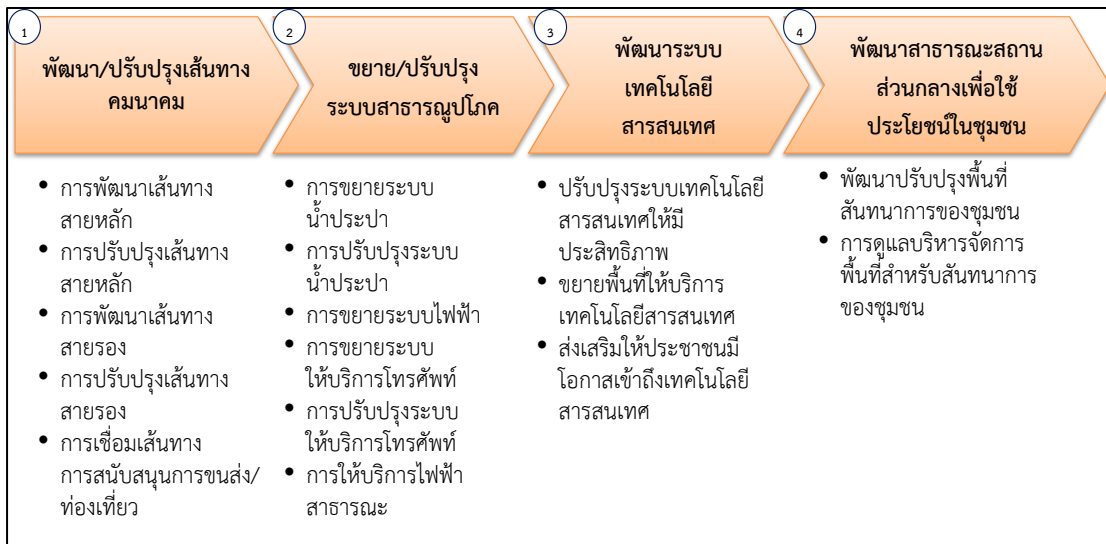
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 7 (Generic Value Chain : GVC 7) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดไปยังเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย เป็นต้น ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานมีทั้งในรูปแบบของ

- 1) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งทางสายหลักและรอง พัฒนาเส้นทางคมนาคมใหม่ รวมถึงเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขยายการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ให้สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน รวมถึงระบบไฟฟ้าสาธารณะที่จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชุมชน
- 3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในด้านการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยี และการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคน
- 4) การพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ส่วนกลาง เพื่อให้ชุมชนได้อาศัยเป็นพื้นที่สันทนาการ ร่วมกัน

ซึ่งกรอบการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวางกลยุทธ์ หรือโครงการเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทาง รวมถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดีขึ้นต่อไปได้ ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่ แบ่งได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 : GVC 7 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

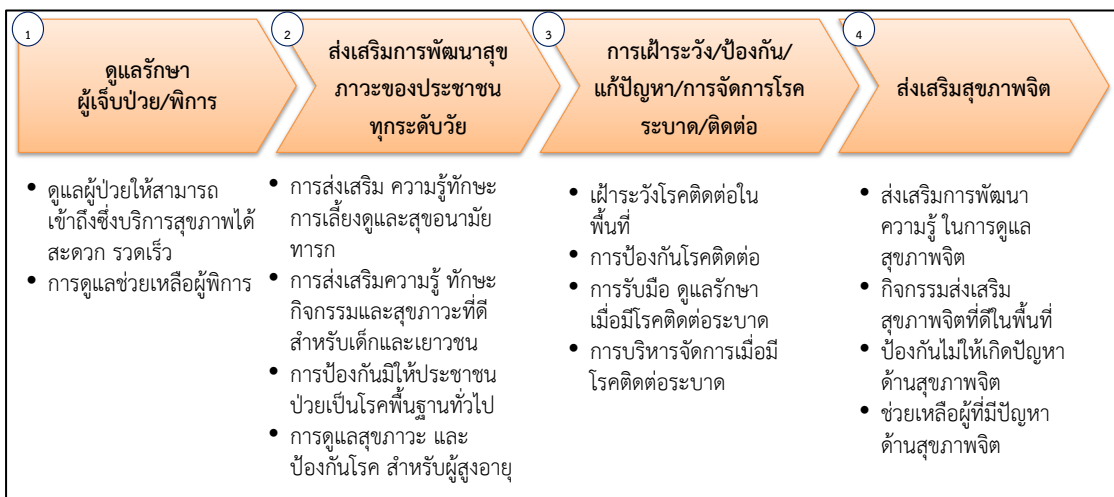
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 8 (Generic Value Chain : GVC 8) การพัฒนาสุขภาพ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้เกิดการเข้าถึงซึ่งการรับบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะอยู่ในสภาวะสุขภาพดีในทุกคน หรือทุกพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรคภัยไข้เจ็บมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนในหลายรูปแบบ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีนัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่ความมั่นคงด้านสุขภาพ ดังนั้น ประเด็นหลักในด้านสุขภาพคือ

- 1) การดูแลผู้เจ็บป่วยให้สามารถเข้าถึงซึ่งการรักษาและฟื้นคืนสู่การมีสุขภาพดีอย่างครบถ้วน รวมถึงผู้พิการให้สามารถใช้ชีวิตได้เสมอเหมือนประชาชนคนปกติ
- 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย ป้องกันให้ประชาชนมีโอกาสในการเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด
- 3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือมีแนวทางบริหารจัดการด้านโรคระบาดหรือโรคติดต่อที่จะเข้ามาโดยไม่คาดคิด ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ได้ทัน่วงที
- 4) นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิตก็เป็นปัจจัยชี้วัดถึงสุขภาพที่ดีของประชาชนปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีในชุมชนหรือการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ครบวงจร

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าด้านการพัฒนาสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 : GVC 8 การพัฒนาสุขภาพ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 9 (Generic Value Chain : GVC 9) การสร้างสังคมการเรียนรู้

จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา พบว่าปัจจุบันระบบการศึกษาทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนของไทย ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ด้าน

คุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนตลอดชีวิต ทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ให้เกิดการต่อยอดในการพัฒนาการศึกษาในบทบาทของพื้นที่ จึงไม่ควรละเว้นในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1) ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจในหลายๆ พื้นที่ การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงซึ่งการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงยังเป็นประเด็นสำคัญในปัญหาเด็กและเยาวชน

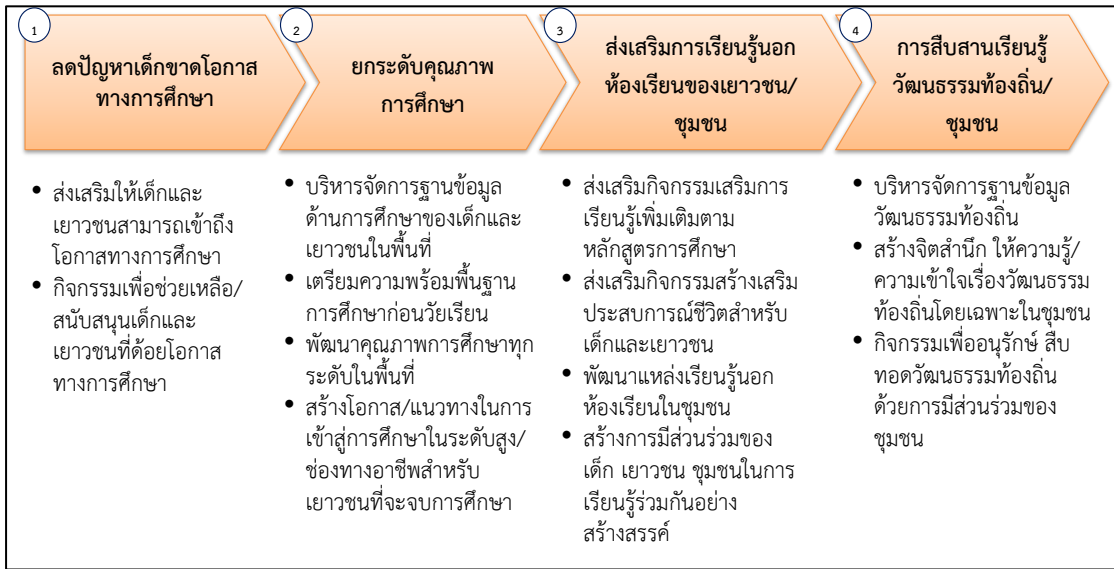
2) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อมีข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่แล้ว การเตรียมความพร้อมพื้นฐานทางการศึกษาก่อนวัยเรียนก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน ประเด็นสำคัญต่อไป คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากในพื้นที่จะมีประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาปลีกย่อยที่ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การสร้างโอกาสและแนวทางในการเข้าสู่การศึกษาในระดับสูงหรือสร้างช่องทางอาชีพสำหรับเยาวชนที่จะจบการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนที่ผ่านจากระบบการศึกษาแล้วออกไปเป็นบุคลากรที่สำคัญในการเข้าสู่การประกอบอาชีพการงานต่อไปในอนาคต

3) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยยกระดับศักยภาพของคนในพื้นที่ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในชุมชนซึ่งไม่เพียงแต่เด็กและเยาวชนเท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4) วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงอยู่ของชุมชน การสืบสานเรียนรู้ วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชน เป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีผ่านการมีกิจกรรมจาก วัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่น ในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมี การบริหารจัดการฐานข้อมูลวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์รักษาไว้ และสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชน การมีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับวัย จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งออกได้ 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 : GVC 9 การสร้างสังคมการเรียนรู้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 10 (Generic Value Chain : GVC 10) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐานไปสู่เรื่องอื่นๆ คือ ปัจจัย 4 โดยองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย 4 นั้น มีพื้นฐานมาจากเรื่องของเศรษฐกิจ และความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วการมีรากฐานของครอบครัวที่อบอุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับประเด็นสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพชีวิตและครอบครัวนั้น ประกอบไปด้วย

1) การจัดการแรงงานในพื้นที่ เป็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของประชาชน ดังนั้น การเข้าไปเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในพื้นที่ ประกอบไปด้วย การลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่อาจมีปัญหาคารว่างงานและการขาดแคลนแรงงานไปพร้อมกัน เนื่องจากความรู้ความสามารถของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การดูแลสุขภาพของแรงงานในสถานประกอบการ การลดอุบัติเหตุของแรงงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ การส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างรายได้แรงงานก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับแรงงานในชุมชนได้

2) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ การให้ความรู้และทักษะให้ชุมชนมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ หรือการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมก็จะทำให้ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับความสามารถ ชีวิต และความเป็นอยู่ได้ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในชุมชน ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพได้

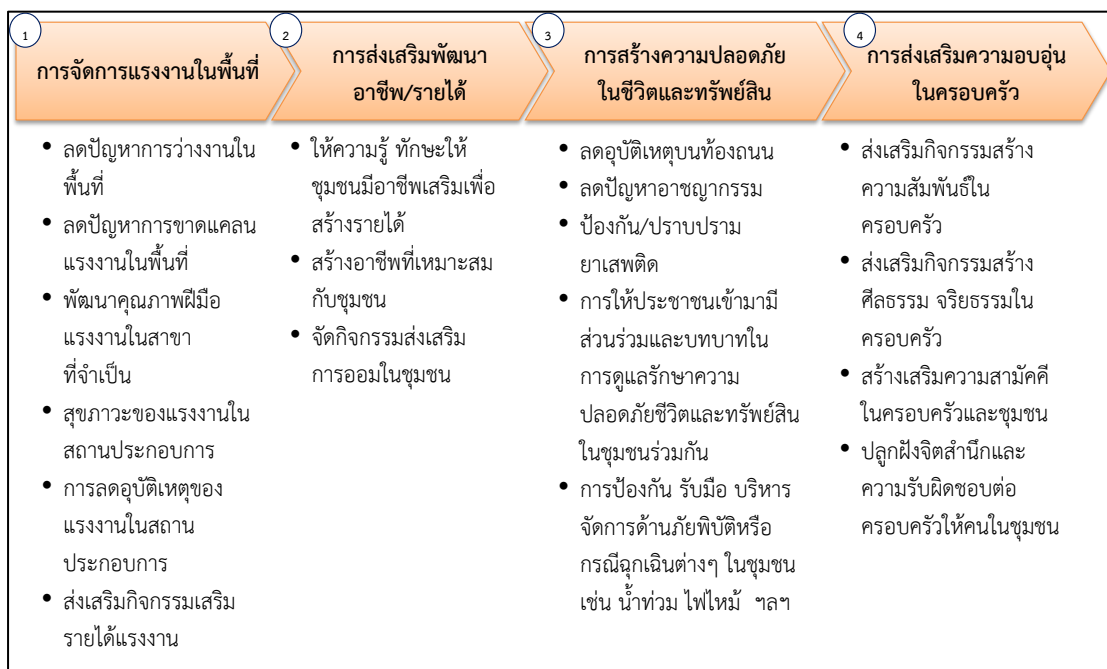
3) การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคน สำหรับประเทศไทยปัญหาความไม่ปลอดภัยในประเด็นชีวิตและทรัพย์สินในด้านต่างๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุบนท้องถนน อาชญากรรม ยาเสพติด ดังนั้น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความสามัคคีและรับผิดชอบ ในสังคมร่วมกัน รวมถึงการมีแผนงานป้องกัน รับมือ

บริหารจัดการด้านภัยพิบัติหรือกรณีฉุกเฉินต่างๆ ในชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผนเพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) การส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวนั้นเป็นปัจจัยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในระดับปัจเจกมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว สร้างเสริมความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้คนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ไม่ควรละเลยเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 : GVC 10 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 11 (Generic Value Chain : GVC 11) การสร้างความมั่นคงชายแดน

ในประเด็นทางสังคมของพื้นที่จังหวัดที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น นอกจากประเด็นด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเด็นด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นเชิงพื้นที่ แรงงาน หรือความปลอดภัย ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการวางยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึง การรักษาระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้ราบรื่นและร่วมกันพัฒนาให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้

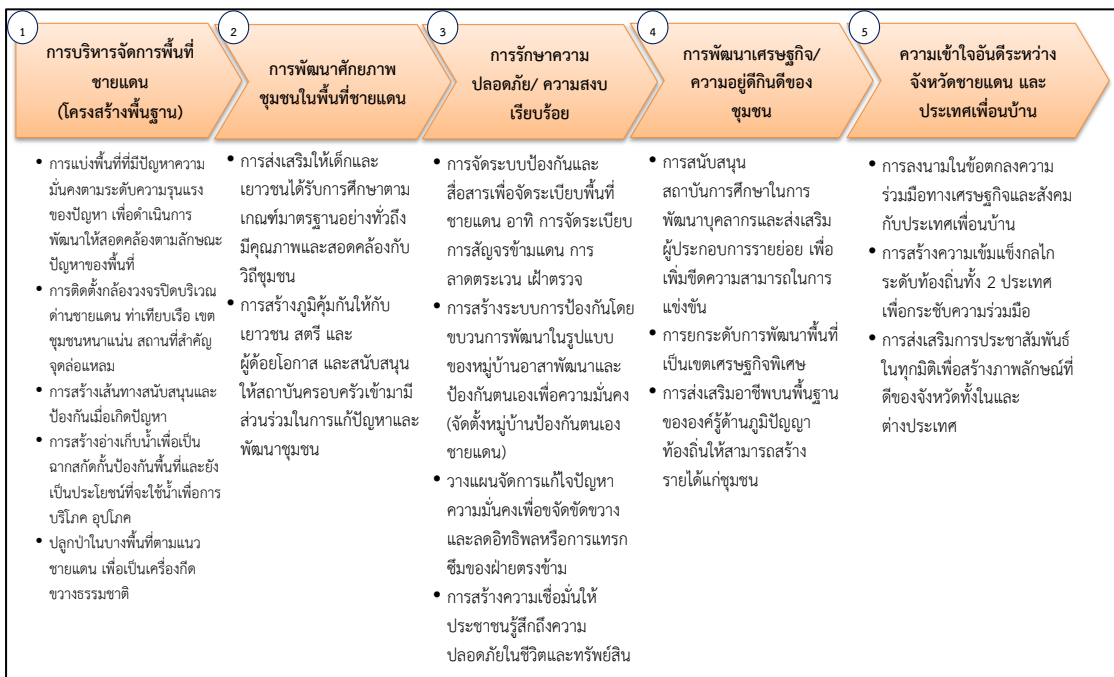
1) การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน โดยการแบ่งพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงตามระดับความรุนแรงของปัญหา เพื่อดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ สร้างระบบการป้องกันโดยขบวนการพัฒนาในรูปแบบของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเพื่อความมั่นคง จัดระบบป้องกันและสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน อาทิ การจัดระเบียบการสัญจรข้ามแดน การลาดตระเวน ฝ้าตรวจ เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและคนในพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาคน ชุมชน พื้นที่ ด้วยการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้านชายแดน เพื่อร่วมกัน สอดส่องดูแลพื้นที่ชายแดน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในกรณีของแรงงาน หรือการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน การจัดระบบ/ระเบียบ พื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ใกล้เขตแดน

3) ประเด็นสุดท้ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชายแดน การพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะการค้าระดับประชาชน การสร้างความเข้มแข็ง กลไกระดับท้องถิ่นทั้ง 2 ประเทศ เพื่อกระชับความร่วมมือ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นยุทธศาสตร์ สำคัญในการลดปัญหาพื้นที่ชายแดนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ชายแดนต่างๆ ร่วมกันในระดับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างความมั่นคงชายแดน แบ่งออกได้ 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 : GVC 11 การสร้างความมั่นคงชายแดน

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็นหนึ่งในประเด็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและระดับพื้นที่ ซึ่งปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ป่าไม้ ทะเล น้ำมลภาวะของเสีย อันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานการดำเนินงานแบบบูรณาการ

การวางแผนทางจัดกลุ่มของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ จึงได้ยึดเอากรอบจากรายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ดังกล่าว¹ เป็นฐานในการวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับยุทธศาสตร์จากหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1) แผนแม่บทการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ (25 ลุ่มน้ำ) (ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เงินกู้ 350,000 ล้านบาท)
- 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2555 - 2559
- 3) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 12 (Generic Value Chain : GVC 12) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

กรอบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ของดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติทะเลและชายฝั่ง เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน ดังนี้

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูป่าไม้ พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทั้งชายฝั่งและใต้น้ำทะเล ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้เสื่อมโทรม
- 2) การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม การฟื้นฟูสภาพป่าระบบนิเวศเพื่อให้ทรัพยากรสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่าย

¹ รายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (หรือ UNDP) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของ “ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม” ว่า “ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ บ้างเกิดจากความไม่มั่นคงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม รวมถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม และอื่นๆ ความเสี่ยงรูปแบบที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์อุปทานของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการเติบโตของประชากรและเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ป่าไม้ลดลง น้ำสะอาดหายากขึ้น และการตั้งวงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ปลาในทะเล ในอัตราที่มากเกินไป ความเสี่ยงรูปแบบที่สาม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหาหมอกพิษทางอากาศ หรืออุตสาหกรรมก่อให้เกิดของเสียปริมาณมหาศาลสุดท้าย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จากการขยายตัวของความเป็นเมือง” กรอบแนวคิดเหล่านี้เป็นหนึ่งในกรอบความคิดของคณะทำงานที่ปรึกษาในการกำหนดรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด

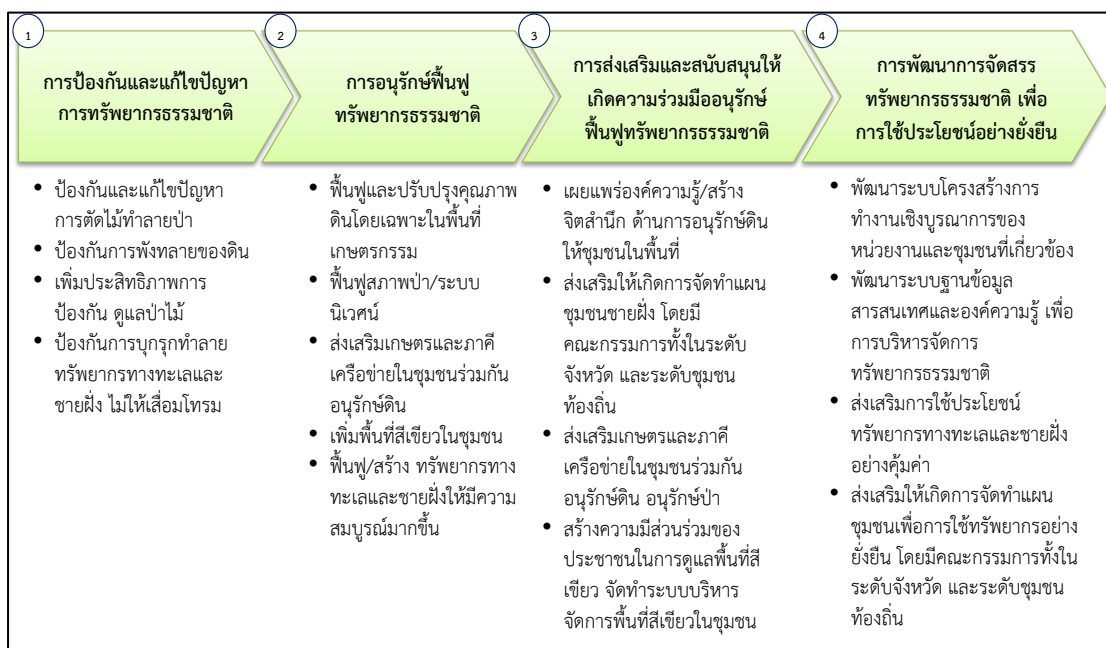
ในชุมชนให้มีส่วนร่วมกันอนุรักษ์ดิน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวของป่าไม้และต้นไม้ในชุมชน พื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนชายฝั่ง โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ป่า สร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่สีเขียว จัดทำระบบบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน

4) พัฒนาจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 : GVC 12 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 13 (Generic Value Chain : GVC 13) การบริหารจัดการน้ำ

ทรัพยากรน้ำนอกจากปัญหาน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทรัพยากรน้ำของไทยที่มีการสะสมกันมานาน จากปัจจัยทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัยและชุมชน หรือในภาคเกษตรเองก็ตาม ปัจจุบันยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง คือ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ซึ่งที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าประเทศไทยต้องมีแผนสำหรับการบริหารจัดการน้ำอย่างจริงจังและบูรณาการทุกภาคส่วน เนื่องจากเรื่องแหล่งน้ำนั้นเป็นประเด็นที่ครอบคลุมในหลายภาคส่วนทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แนวทางของห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนนั้น ในกรอบการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

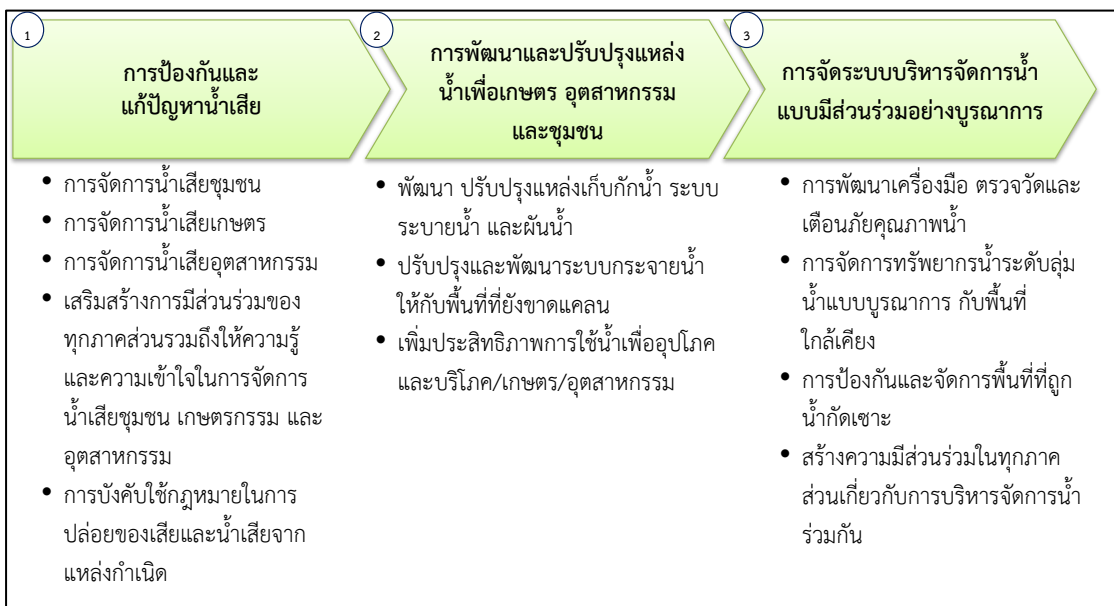
1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ด้วยการจัดการน้ำเสียชุมชน/เกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันโดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการปล่อยของเสีย และน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในหลายๆ รูปแบบ อาทิการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำ ระบบระบายน้ำ และการผันน้ำ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจัดระบบบริหารจัดการน้ำด้วยการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ด้วยการพัฒนา เครื่องมือ ตรวจสอบและเตือนภัยคุณภาพน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำแบบบูรณาการกับ พื้นที่ใกล้เคียง การป้องกันและจัดการพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ การสร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพแผนที่ 14

แผนภาพที่ 14 : GVC 13 การบริหารจัดการน้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 14 (Generic Value Chain : GVC 14) การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นมีหลายประเด็นที่สำคัญ ทั้งในเรื่องของมลพิษทางอากาศ เสียง กลิ่น และเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งในด้านการป้องกันและพัฒนา จึงได้วางกรอบการศึกษา ดังนี้

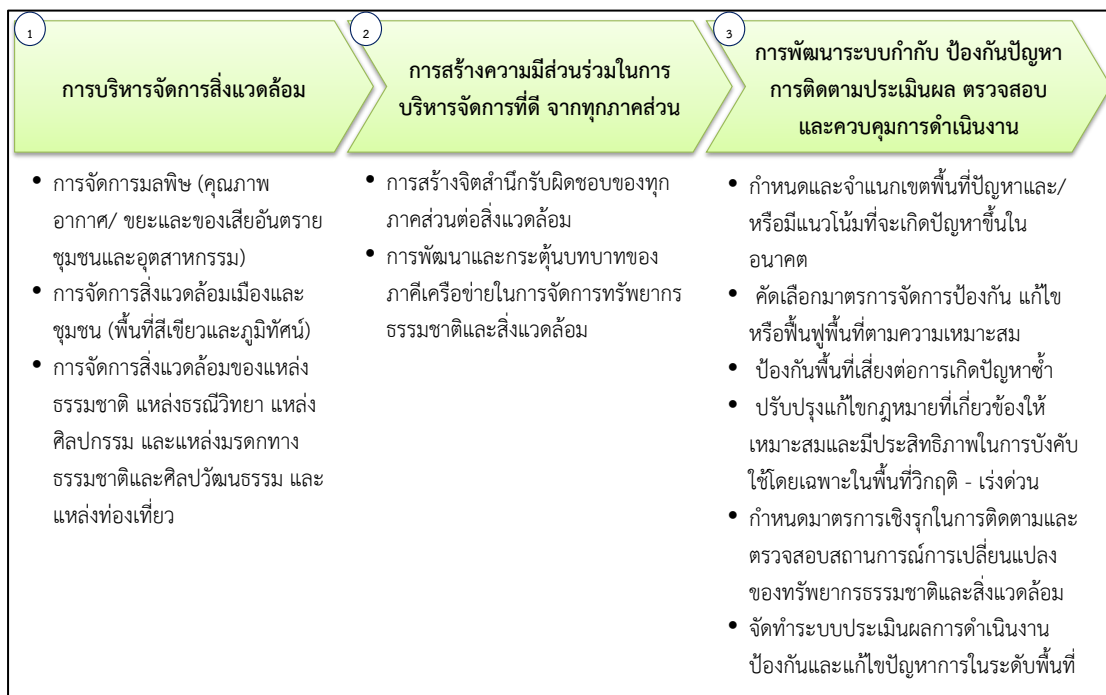
1) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการในทุกมิติ ควรเริ่มจากการจัดการมลพิษ (คุณภาพอากาศ/ขยะ และของเสียอันตรายชุมชน และอุตสาหกรรม) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) การจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยาแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) สร้างความมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดี จากทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อทุกภาคส่วนต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อร่วมกัน

3) การพัฒนาระบบกำกับ ป้องกันปัญหา การติดตาม/ประเมินผล ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน ด้วยการกำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ปัญหาและ/หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต จากนั้นคัดเลือกมาตรการจัดการป้องกัน แก้ไข หรือฟื้นฟูพื้นที่ตามความเหมาะสม วางแผนป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาซ้ำ และท้ายที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ/เร่งด่วน กำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะและวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนควรจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 : GVC 14 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ภาคผนวก ข

รายละเอียดสถิติทางการ

(Official Statistics Metadata : OS Metadata)

รายละเอียดสถิติทางการ
(Official Statistics Metadata : OS Metadata)
อยู่ระหว่างการจัดทำโดยสถิติจังหวัด

แบบฟอร์ม
OS Metadata
รายละเอียดสถิติทางการ

1. สถิติทางการและรายการสถิติทางการ

- ด้าน :
- สาขา :
- หมวด :
- หมู่ (ถ้ามี) :
- หมู่ย่อย (ถ้ามี) :
- ชื่อสถิติทางการ :

รายการสถิติทางการ	หน่วยนับ	วิธีการคำนวณสถิติทางการ (ถ้ามี)
1.		
2.		
3.		

- ปีเริ่มต้นที่มีการจัดทำข้อมูล :
- ระดับการนำเสนอ :
 - ประเทศ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล
 - เขตการปกครอง อื่นๆ (ระบุ)

2. การเผยแพร่

- 1) ความถี่ในการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) เงื่อนไขการเผยแพร่
 - เผยแพร่ได้ เผยแพร่ได้เมื่อมีคำขอและอนุมัติ
- 3) วัน/เดือน/ปี ที่คาดว่าจะเผยแพร่ (ระบุ)
- 4) วิธีการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - เอกสาร/รายงาน/สิ่งพิมพ์ (ระบุ).....
 - เว็บไซต์/URL ที่เข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง (ระบุ)
 - อื่นๆ (ระบุ)
- 5) ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่
 - ไทย อังกฤษ ไทย - อังกฤษ

6) นิยามที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม	ความหมาย	กฎหมาย/กฎระเบียบ/มาตรฐานที่อ้างอิง
		☐ กฎหมาย กฎระเบียบ ระบุ ☐ มาตรฐานที่อ้างอิง ระบุ ☐ กำหนดเอง

3. การผลิต/การจัดทำข้อมูล

- 1) ชื่องาน/รายงาน/ทะเบียน/โครงการ
- 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - สัมภาษณ์
 - สำรวจ (ให้ระบุรายการดังต่อไปนี้ ด้วย)
 - ระเบียบวิธีทางสถิติ (ระบุระเบียบวิธีในการเลือกตัวอย่าง).....
 - ขนาดตัวอย่าง.....
 - อื่นๆ (เช่น วิธีประมาณค่า.....)
 - ทะเบียน
 - รายงาน
 - อื่นๆ (ระบุ)
- 3) รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - คุ่มรวม/ขอบเขตของประชากร.....
 - คาบเวลาอ้างอิง/วันที่สรุปข้อมูล.....
- 4) ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ)...
- 5) ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ)..
- 6) รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน (ระบุ)
 - จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูล (เช่น doc, xls, pdf, txt ฯลฯ)
 - .doc, docx .xls, .xlsx .csv .pdf .txt
 - อื่นๆ (ระบุ)
 - ฐานข้อมูล (ชนิดของฐานข้อมูล เช่น oracle, MySQL ฯลฯ)
 - Oracle DB2 MS SQL My SQL
 - อื่นๆ (ระบุชื่อ)
 - รูปแบบอื่นๆ (ระบุ)

4. หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวง :
 กรม/หน่วยงาน :
 สำนัก/ศูนย์/กอง :
 กลุ่ม/ฝ่าย :
 ชื่อผู้รับผิดชอบ :
 ตำแหน่ง :
 โทรศัพท์ :
 โทรสาร :
 E-mail address :

5. รายละเอียดมาตรฐานการจัดจำแนกที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่มี การจัด จำแนก	รายการรหัส การจัดจำแนก (Code list)*	มาตรฐานการจัดจำแนกที่นำมาอ้างอิง			
		ชื่อมาตรฐานที่อ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐาน อ้างอิง	ลักษณะการใช้งาน	ตารางเปรียบเทียบ ระหว่างการจำแนกที่ใช้ กับมาตรฐานที่อ้างอิง * (Mapping Table)
1)		☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุมาตรฐานการจัด จำแนกทั้งหมดที่ใช้ เช่น TSIC 2009, ISO- 316)	ระบุชื่อหน่วยงาน : โทรศัพท์ : เว็บไซต์ : e-mail :	☐ ใช้เหมือนมาตรฐานที่อ้างอิง โดยไม่เปลี่ยนแปลง ☐ นำมาตรฐานที่อ้างอิงมา ปรับบางส่วนแต่สามารถ เปรียบเทียบได้ทั้งหมด ☐ นำมาตรฐานมาปรับโดยไม่ สามารถเปรียบเทียบได้	
2)					

หมายเหตุ * แนบเอกสารหรือ Attach file

ติดต่อสอบถาม : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ

ด้าน	Email	โทรศัพท์
กลุ่มประสานสถิติด้านสังคม (สาขาสถิติด้านสังคม และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	pechtida.p@nso.go.th, suwannika@nso.go.th, natpatson@nso.go.th	02-141-7445-6 091-774-6962
กลุ่มประสานสถิติด้านเศรษฐกิจ (สาขาสถิติด้านเศรษฐกิจ)	umaporns@nso.go.th, aphon@nso.go.th, nattanan.w@nso.go.th	02-141-7443 02-142-1311 091-774-7309
กลุ่มมาตรฐานสถิติ	pstand@nso.go.th	02-141-7447

ภาคผนวก ค

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด
- ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อยู่ระหว่างรอไฟล์ข้อมูลเพื่อบันทึกลง CD

